
Tartalomjegyzék.....	1
I. A tervekészítés általános adatai	3
I. 1. Általános bevezető.....	4
I. 2. A társulás és településeinek, környezetének bemutatása.....	4
I.3. A helyi tervezés szükségességének bemutatása, a tervezés alapjai	9
II. A tervezési területen keletkező, hasznosítandó vagy ártalmatlanítandó hulladékok mennyisége és eredete.....	16
II.1. A keletkező hulladékok típusa és éves mennyisége	16
II.2. A felhalmozott hulladékok típusa és mennyisége	17
II.3. A beszállított és onnan kiszállított hulladékok típusa és éves mennyisége	18
II. 4. A tervezési terület hulladékmérlege.....	19
II.5. A hulladékképződés várható alakulása a térségben.....	21
III. A hulladékok kezelése, a kezelőtelepek és létesítmények, a kezelésre felhatalmazott vállalkozások	22
III. 1. Kezelőlétesítmények, vállalkozások a tervezési területen	22
III.2. A térségben lévő hulladékkezelési kapacitások rövid bemutatása.....	27
IV. A térségre vonatkozó cselekvési program általános hulladékgazdálkodási célkitűzés és problémakörönként	29
IV.1. Hulladék képződésének csökkentése, illetve a képződés ütemének szinten tartása	29
IV:2. A hulladéklerakóra kerülő szerves anyag mennyiségének csökkentése	30
IV. 3. A hulladéklerakóra kerülő veszélyes hulladék összetevők	31
mennyiségének csökkentése	32
IV .4. Hulladéklerakóra kerülő csomagolóanyagok és egyéb hasznosítható anyagok mennyiségének csökkentése	32
IV. 5. Hulladéklerakóra kerülő, anyagában nem hasznosítható hulladékok mennyiségének csökkentése	34
IV. 6. Egészségügyi hulladékok	34
IV.7. Gumiabroncs hulladék	34
IV.8. Építési és bontási hulladékok	35
IV.9. Állati hulladékok	35

IV.10. Szennyvíziszap hulladék, folyékony hulladék	35
IV.11. Illegális hulladéklerakások megakadályozása a meglévők felszámolása	37
IV.12. Szemléletformálás, oktatás	37
IV.13. Közgazdasági és jogi környezet	38
IV.14. Egyéb	39
V.A térség 2004-2008 tervezési időszakra vonatkozó cselekvési programja	39
VI. A térségben működő önkormányzatok felelősségi körébe tartozó egyes feladatok meghatározása a 2004-2008-as tervezési időszakra	49
VII. A térséget érintő, elkülönített (szelektív) hulladékgyűjtési rendszer kiépítésének ütemezése településekre bontva különös tekintettel a hasznosítható anyagok, a települési hulladékban lévő veszélyes hulladék összetevők és a szerves hulladékok elkülönített gyűjtésére vonatkozóan (2004-2008)	53

Mellékletek

1. EWC kódok listája	58
2. A térségben működő jelentősebb vállalkozások listája	63
3. A lakosság és az önkormányzatok hulladékgazdálkodási feladatai	68
4. Térképek.....	71

Tervezési szint: Észak-alföldi régió – Hajdú-Bihar megye, Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás csatlakozott települései (Hajdúböszörmény, Hajdúdorog, Hajdúnánás, Hajdúhadház, Téglás, Görbeháza, Balmazújváros, Polgár, Folyás, Újszentmargita, Tiszagyulaháza, Hortobágy, Újtikos, Bocskai kert)

A tervezésben részt vevő Önkormányzatok: Hajdúböszörmény, Hajdúdorog, Hajdúnánás, Hajdúhadház, Téglás, Görbeháza, Balmazújváros, Polgár, Folyás, Újszentmargita, Tiszagyulaháza, Hortobágy, Újtikos, Bocskai kert

A tervezésben résztvevő szakhatóságok:

Tiszántúli Környezetvédelmi Felügyelőség

Készítésért felelős szervezet:

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosítási Társulás

Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.

A terv készítője:

Hajdúböszörményi Ifjúsági Természetvédő Kör

Hajdúböszörmény, Bocskai tér 2.

A terv készítésében résztvevők:

Molnár Attila, programvezető

Sánta Krisztián, környezetvédelmi szakmérnök

Gyöngyössi Imre, hulladékgazdálkodási szakértő

Kincses Dániel, adatgyűjtő

Időszak: 2004-2008

A terv felülvizsgálatának esedékessége: 2006. június

A tervezés bázis éve: 2002.

Dátum: 2004. július 5..

I. 1. Általános bevezető

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. Tv. (továbbiakban Hgt.) 34.§. (1) előírja a területi hulladékgazdálkodási terv kidolgozását. A területi hulladékgazdálkodási terv elkészítésének jogszabályi kereteit a fent említett törvény mellett a 110/2002. (XII. 12.) OGY határozattal elfogadott Országos Hulladékgazdálkodási Terv határozta meg. Ennek megfelelően 2003. júliusában elkészült az Észak-alföldi Statisztikai Régió Hulladékgazdálkodási Terve (15./2003. (XI.7.) KvVM rendelet), mely meghatározta a jelen terv elkészítésének határidejét, valamint az ebből adódó rendelet megalkotását az érintett Önkormányzatok számára.

I. 2. A társulás és településeinek, környezetének bemutatása

Általános bemutatás

A tervezési terület 14 településből áll, ezek a települések ISPA forrásból épülő hulladéklerakó létesítéséhez és üzemeltetéséhez alakították meg a Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulást.

A tervezési terület nagysága 1741,94 km², a lélekszám 116.955 fő (KSH 2002), a tervezési terület alapadatait az 1. sz. táblázat tartalmazza.. A településeken –a tervezési területen- összesen 42.005 háztartással lehet számolni a 2002-es adatokat figyelembe véve. A demográfiai viszonyok alakulására jellemző, hogy a települések kis részén tapasztalható a népesség gyarapodása, főleg Hajdúhadház, Téglás, Balmazújváros esetében, néhány településen stagnál. A települések zöménél azonban a népesség csökkenését tapasztaljuk, legnagyobb mértékben Hajdúnánás és Polgár esetében. A területi, népességi és lakásállomány adatokat az alábbi táblázat mutatja be:

1.sz. táblázat: A tervezési terület alapadatai (KSH, 2002)

Település	Terület (km2)	Lélekszám (fő)	Term.szaporodás	Lakásállomány (db)
Balmazújváros	205,45	18149	15	6386
Hajdúböszörmény	370,78	32220	5	11547
Hajdúdorog	100,65	9640	-16	3503
Hajdúhadház	91,9	13070	70	4126
Hajdúnánás	259,62	18235	-86	6841
Polgár	97,46	8438	-31	3287
Téglás	38,33	6385	29	2155
Bocskai kert	6,8	2637	12	912
Folyás	53,92	405	2	149
Görbeháza	80,2	2672	0	1052
Hortobágy	284,54	1737	-5	646
Tiszagyulaháza	20,78	820	-7	371
Újszentmargita	96,22	1591	-2	648
Újtikos	35,29	956	-4	382
Összesen	1741,94	116955		42005

Gazdaság

A tervezési terület alapvető mezőgazdasági irányultságának alapja a Hajdúság nagyon jó termőföldje, így jelentős a szántóföldi művelés aránya, A Hortobágy mint tájegység nagy kiterjedésű füves területei kedveznek a legeltetési állattartás elterjedésének. (igen jelentős juh, szarvasmarha és ló állománnyal). Ezen kívül meg kell említeni, hogy a Hortobágyi Nemzeti Park génbank jellegéből adódóan az állattartáson belül jelentős az ősi magyar állatfajták aránya (rackajuh félék, magyar szürke marha, bivaly, mangalica, stb.)

Nagyobb, országos szinten is elismert agrár vállalkozások találhatók a területen, mint pl. a Tedej Rt. (Hajdúnánás-Tedej), Béke Agrárszövetkezet (Hajdúböszörmény) stb. A terület K-i részén, ahol már homokos talajok vannak, jelentősebb a gyümölcsösök és a szőlőskertek aránya is.

Hasonlóan inkább a terület K-i részeire jellemző a nagyobb erdőségek jelenléte (Bocskaikert, Hajdúböszörmény, Hajdúhadház, Téglás környékén), ahol ebből adódóan erdőgazdálkodási tevékenység is folyik.

A terület középső és Ny-i részein, a Hortobágy tájegységen és annak közelében, ahol kedvezőtlenebb termőképességű szikes talajok vannak, az 50-es és 60-as években nagyobb halastavakat és halastórendszereket hoztak létre (Hortobágyi, Virágoskúti, Vidizugi halastavak, illetve kisebbek), így a területen jelentős halászati tevékenység is folyik.

Kevésbé jellemző a területre az ipari üzemek jelenléte. Nagyobb ipari üzem pl. a GE Lighting Hungary Rt. Hajdúböszörményben, a Hajdúsági Iparművek Tégláson, a Ventifilt Rt. Hajdúnánáson, NAGÉV Kft. Hajdúböszörményben stb. Ezen kívül a könnyűipari vállalkozások nagyobb száma említhető, valamint a feldolgozóipar (pl. fafeldolgozás) súlya is. A térségben működő jelentősebb vállalkozások listája a 2. számú mellékletben található, a terület gazdasági alapadatait a 2sz és 3 sz táblázat tartalmazza.

A kiskereskedelmi üzletek száma az utóbbi években jelentős növekedést mutatott, 2002-es KSH adatok alapján a tervezési területen mintegy 1600 ilyen vállalkozás működött.

2. sz. táblázat: A terület gazdasági adatai(KSH, 2002)

Település	Kisker. üzlet	Gyógyszertár	Vendéglátóhely	Szgek	Működő vállalkozás			
					Kft	Szöv.	Bt.	egyéni
Balmazújváros	235	3	101	3022	102	7	150	604
Hajdúböszörmény	471	6	140	6003	227	17	229	1414
Hajdúdorog	105	2	32	1732	43	5	39	362
Hajdúhadház	138	2	24	1652	22	8	62	271
Hajdúnánás	271	3	83	3141	122	10	111	627
Polgár	167	2	3	1568	49	9	83	328
Téglás	87	1	21	1034	21	51	36	209

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

Bocskaikert	32	0	8	554	20	1	44	106
Folyás	3	0	2	54	0	0	2	8
Görbeháza	34	1	16	429	9	2	10	90
Hortobágy	27	1	14	356	19	0	27	63
Tiszagyulaháza	9	0	3	128	2	1	2	16
Újszentmargita	17	1	5	213	3	1	2	26
Újtikos	8	0	2	119	4	2	4	18
Összesen	1604	21	454	20005	643	114	801	4142

3. sz. táblázat: A megye gazdasági adatai (KSH, 2002 Észak-alföldi Statisztikai Régió Hulladékgazdálkodási terve)

Ipari szektor	Szervezetek			Foglalkoztatottak száma			Forgalom		
	Száma	%	Trend	Száma	%	Trend	millió Ft	%	Trend
Mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, halászat	2546	7,09	?	8835	8,2	?	69493	7,6	
Bányászat	13	0,04	?	69	0,1	?	419	n.a.	?
Élelmiszer, ital, dohány gyártása	419	1,17	?	6904	6,4	?	225909	24,7	
Textília, ruházati-, bőrtermék gyártása	595	1,66	?	8614	8		15673	1,7	
Fa, papír, nyomdai tevékenység	690	1,92	?	1811	1,7		16233	1,8	
Vegyipar	145	0,4	?	2960	2,7	?	59794	6,5	
Egyéb nemfém ásványi termék gyártása	95	0,26	?	273	0,3		1135	0,1	?
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termékek gyártása	420	1,17	?	n.a.	n.a.		n.a.	n.a.	
Gépipar	661	1,84	n.a.	n.a.	n.a.		n.a.	n.a.	
Máshova nem sorolt feldolgozóipar	307	0,86	n.a.	741	0,7		2726	0,3	
Villamosipar, gáz, gőzszállítás, vízellátás	27	0,08		3055	2,8	?	170549	18,7	
Építőipar	2923	8,14		3314	3,1		64692	7,1	
Szolgáltatások	25947	72,26		53515	7,9	?	2486	0,3	
Egészségügyi, szociális ellátás	1118	3,11	?	8596	n.a.		1224	0,1	
Összesen:	35906	100%	?	98687	100%		630333		

Közlekedés, infrastruktúra

A településeket vasúti közlekedésbe három mellékvonalú vasútvonal kapcsolja be.

1. A Füzesabony-Debrecen vonalon található Balmazújváros és Hortobágy.
2. A Tiszalök-Debrecen vonalon található, Hajdúböszörmény, Hajdúdorog és Hajdúnánás.
3. A Nyíregyháza-Ohat vasútvonalon található Polgár, Folyás és Újszentmargita.

Bocskaikert, Hajdúhadház és Téglás található vasúti fővonalon: a Záhony-Budapest viszonylatban.

A településeket két főközlekedési út szeli át a 33. és a 35. sz. főút, mely több települést érint a tervezési területen. Ezen kívül több alsóbbrendű út biztosítja a települések közötti elérhetőségét.

A területet néhány éve már autópálya is érinti az M3-as vonatkozásában: jelenleg Polgárig tart, 2004 év végéig adják át a Polgár-Görbeháza szakaszt, majd tovább halad Hajdúdorog és Hajdúnánás között Nyíregyháza irányában. Ehhez fog kapcsolódni az M35-ös autópálya (a tervek szerint 2006-ban kerül átadásra), mely Görbeházától az M3-as csomópontjától Debrecenig fog kiépülni.

A települések közmű adatait a 4.sz táblázat tartalmazza

4.sz. táblázat: Közműellátási adatok (KSH, 2002)

Település	Vezetékes gázt fogyasztó háztartás	Közüemi vízhálózat hossza (km)	Közüemi vízhálózatba bekapcsolt lakás	Közter. Kifolyó	Lakosoknak szolgáltatott víz (1000m3)	Közüemi szennyvíz-hálózat hossza (km)	Közüemi szennyvíz-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	Szennyvíz gödrök száma (db)
Balmazújváros	4945	111,7	6071	198	447	21,8	1470	6750
Hajdúböszörmény	7860	144,1	10863	205	841	35,3	3134	7852
Hajdúdorog	2447	59,8	3261	57	275	8,6	349	2200
Hajdúhadház	2140	58,5	3521	39	192	18,8	1129	3148
Hajdúnánás	4909	86,1	5775	316	704	26,8	2118	3590
Polgár	2457	50,6	3448	86	212	62,2	1536	500
Téglás	1535	30,1	1903	4	142	19,5	1329	3500
Bocsakikert	705	25,1	1161	8	68	0	1130	51
Folyás	73	5,5	133	14	6	0	0	85
Görbeháza	700	26	995	31	68	0	0	1030
Hortobágy	372	17,2	481	18	67	8,9	265	210
Tiszagyulaháza	196	12,8	343	13	21	2,8	150	300
Újszentmargita	337	12	511	23	31	11,2	412	184
Újtikos	210	18,7	387	9	29	3,4	232	220
Összesen	28886	658,2	38853	1021	3081	208,1	12842	29620

Idegenforgalom

A terület idegenforgalmára jellemző, hogy zömében három vonzerő van, mely jelentős idegenforgalmi szempontból: a Hortobágy, a Tisza és a térség több településén feltárt termásvíz (gyógyvíz).

A Hortobágy – a nemzeti park, mint a Világörökség Része is egyben -, valamint a Tisza folyó igen nagy turisztikai vonzerőt jelent, ami komoly külföldi turistalétszámot is vonz, elsősorban a Debrecenből és Hajdúszoboszlóról rövid –leginkább egynapos- kirándulásra érkezők személyében.

5. sz. táblázat: A települések idegenforgalmi adatai (KSH, 2002)

Település	Étterem, cukrászda	Kereskedelmi szálláshelyek		
		férőhely	vendég	ebből külföldi
Balmazújváros	34	16	236	26
Hajdúböszörmény	21	136	6042	2337
Hajdúdorog	23	8	130	37
Hajdúhadház	16	0	0	0
Hajdúnánás	44	447	3432	900
Polgár	29	3	310	177
Hortobágy	50	1987	24456	14788
Összesen	217	2597	34606	18265

A települések zöme jelentős termálvíz-készlettel rendelkezik, valamint ehhez több településen kisebb-nagyobb mértékben alapoztak meg idegenforgalmi szempontból, turisztikai beruházásokkal, szálláshelyek kialakításával. Legnagyobb forgalmat ebből a szempontból Hortobágy és Hajdúnánás települések bonyolítanak le. Hajdúdorog, Balmazújváros és Hajdúböszörmény fürdőlétesítményei is jelentős fejlődésen mentek keresztül az utóbbi években, így fokozatosan a turistaforgalom fellendülésével lehet számolni. A tervezési terület idegenforgalmi adatait az 5. sz. táblázat tartalmazza.

Természeti adottságok

A terület természetrajzára jellemző, hogy a települések az Alföldön helyezkednek el, azon belül a Hajdúság, Hortobágy és a Nyírség kistájakon. Az Alföld kialakulására jellemző, hogy az Alföld mély süllyedékeit legnagyobb részben a harmadkor végén beltóvá alakult Pannon tenger töltötte fel üledékeivel, majd ezután a feltöltő munkát a folyók vették át és a negyedkorban a folyami hordalék és a lösz borította be. Fedőtakaróját tekintve folyók (É-i és Ny-i része) és szél által (K-i része) feltöltött síkság. Alapvető felszínformái a pleisztocén löszablák és a változatos deflációs homokformák. Ezeket szabdalták fel a folyók, főleg a Tisza.

A terület vízrajzát az érintett térség É-i határát jelentő Tisza határozza meg. Ezen kívül jelentősebb vízfolyásként említhető még a Hortobágy folyó, valamint jellemzi néhány kisebb természetes vízfolyás is, mint a Vidi-ér és a Fűrj-ér. Az 50-60-as években kivitelezett csatornák, a belvízelvezetést és az öntözést voltak hivatottak szolgálni. A két legjelentősebb a Keleti és a Nyugati Főcsatorna, valamint igen sok kisebb csatorna. Természetes tavak kevésbé jellemzők a területre, zömében szikes tavak találhatók itt, valamint mesterségesen kialakított víztározók és halastavak (lásd fenn).

Jelentős természeti értékekkel is rendelkezik a terület, mivel a Hortobágyi Nemzeti Park, és sok kisebb helyi jelentőségű természetvédelmi terület is található itt, és ha figyelembe vesszük azt is, hogy a nemzeti park északi bővítése is a tervezési területen fog lezajlani, még nagyobb lesz a védett területek aránya.

I.3. A helyi tervezés szükségességének bemutatása, a tervezés alapjai

I.3.1. Alapfogalmak és terminológia

Települési hulladék:

a háztartásokból származó szilárd vagy folyékony hulladék, illetőleg a háztartási hulladékhoz hasonló jellegű és összetételű, azzal együtt kezelhető más hulladék

Nem települési nem veszélyes hulladék:

ipari tevékenység során, a kereskedelemben, szolgáltatásban és a mezőgazdaságban keletkező nem veszélyes hulladék.

Veszélyes hulladék:

a 2000. évi XLIII. Törvény a Hulladékgazdálkodásról 2. számú mellékletében felsorolt tulajdonságok közül eggyel vagy többel rendelkező, illetve ilyen anyagokat vagy összetevőket tartalmazó, eredete, összetétele, koncentrációja miatt az egészségre, a környezetre kockázatot jelentő hulladék.

Kiemelten kezelendő hulladékáramok:

1. Csomagolási hulladék
2. Biológiailag lebomló szerves hulladék
3. Hulladék olajok
4. Poliklórozott-bifenilek és poliklórozott-terfenilek
5. Elemek, akkumulátorok
6. Gumiabroncsok
7. Kiselejtezett gépjárművek
8. Hulladék elektromos és elektronikai berendezések

9. Egészségügyi hulladék
10. Állati eredetű hulladék
11. Növényvédőszer hulladék és csomagolása
12. Építési és bontási hulladék
13. Szennyvíziszap

I.3.2. A hulladékgazdálkodás tervezésének jogszabályi háttere

A hulladékgazdálkodási törvény kiemelt fontosságú, elérendő célként határozza meg:

- a képződő hulladék mennyiségének, veszélyességének csökkentését, az újrahasználatot,
- a keletkező hulladék hasznosítását,
- a nem hasznosuló, vissza nem forgatható hulladék előírásoknak megfelelő ártalmatlanítását.

A törvényben meghatározott célok elérését a hulladékgazdálkodási tervek az alapelvek érvényesítésével segítik elő. Az Országos Hulladékgazdálkodási Tervet (OHT) az Országgyűlés 2002. november 26-án fogadta el, a 110/2002. (XII. 12.) OGY határozattal. Az OHT-t és az annak alapján készülő egyéb, különböző szintű hulladékgazdálkodási terveket – kidolgozóik - hat évre készítik el és 2 évente beszámolót állítanak össze az abban foglaltak végrehajtásáról.

A különböző szintű hulladékgazdálkodási terveket a területen lévő, illetve működő helyi önkormányzatok, érintett más hatóságok, érdekképviselői szervezetek, környezetvédelmi társadalmi szervezetek bevonásával kell készíteni (Hgt. 33.-36.§).

Egy települési önkormányzat területére, vagy az egy körjegyzőséghez tartozó települések területére, illetve hulladékgazdálkodási feladataikat társulásban, vagy más módon közösen ellátó települési önkormányzatok illetékességi területére meghatározott tartalommal készített hulladékgazdálkodási terv. A tervezés során kiemelt figyelmet kell fordítani a települési hulladékok körére, a szelektív gyűjtésre és az önkormányzatok egyéb, hulladék keletkezéssel járó tevékenységi körére.

I. 3.3. Az önkormányzatok hulladékgazdálkodási feladatainak szabályozása

Az önkormányzatok sokrétű szerepet játszanak a környezet védelmében. Az elmúlt években az új önkormányzati rendszerrel együtt kialakult ennek jogi szabályozása is.

Az önkormányzati törvény (1990. évi LXV. tv.) alapján a helyi önkormányzatok önkormányzati rendeletet bocsáthatnak ki a környezetet érintő kérdésekben is.

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) is tárgyalja az önkormányzatok környezetvédelmi célú rendeletalkotását. Rögzíti egyúttal, hogy ezekben a rendeletekben – a más jogszabályokban előírtaknál – nagyobb mértékben korlátozó környezetvédelmi előírások is meghatározhatók.

Az önkormányzati törvény 8. § (1) bekezdése – nem teljes körű – felsorolást ad a települési önkormányzatok ún. helyi közszolgáltatási feladatairól. Ebben szerepel általánosan „az épített és természeti környezet védelme”.

Az ott említett számos feladat közül a környezet védelmét közvetlenül szolgálja:

- a csatornázás,
- a köztisztaság és településtisztaság biztosítása,
- a szelektív hulladékgyűjtés,
- a lomtalanítás.

Mindegyik jelentős hatással van a hulladékgazdálkodásra.

Az önkormányzati törvény 8. §-a arról is rendelkezik, hogy a helyi közszolgáltatási feladatoknál a települési önkormányzat maga határozza meg, mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el. Ugyanakkor kötelező feladatokat törvény is előír az önkormányzatok számára.

Ezt a joghelyet is figyelembe véve született meg a Hgt., amely már mind a települési önkormányzat számára, mind a lakosság számára kötelező előírásokat tartalmaz.

1.3.4. A települési hulladékgazdálkodási terv készítésének célja

A települési hulladékgazdálkodási tervnek kettős szerepet kell betöltenie: segítségével meg kell tudni oldani az adott településen élők által legfontosabbnak tekintett helyi hulladékgazdálkodási gondokat oly módon, hogy teljesüljenek mindazok a jogszabályokban, ill. az OHT-ban és a területi tervekben, stb. meghatározott célok, amelyeket önkormányzati szinten kell végrehajtani, és megvalósításával országos és regionális szinten is javítania kell a környezet állapotán.

Az önkormányzat az a jogokkal és kötelezettségekkel rendelkező szervezet, amely leginkább ismeri a település adottságait, gondjait és ennek alapján képes pontosan és konkrétan meghatározni a szükséges beavatkozások fontossági sorrendjét; pénzügyi, szervezeti, műszaki és jogi eszközeit áttekintve megállapíthatja a megoldási lehetőségeket.

A **kötelező** közszolgáltatás megszervezése önállóan is történhet vagy másnak a szervezésében működő közszolgáltatáshoz való csatlakozással is lehetséges. A szomszédos vagy egymáshoz közeli önkormányzatok tarthatnak közösen üzemben hulladékkezelő létesítményt (pl. lerakót), vagy közös gazdálkodó szervezetet hozhatnak létre a közszolgáltatás ellátására.

A települési hulladékkezelő létesítmények helyét a vonatkozó terület- és településrendezési tervekben foglaltak figyelembevételével, a helyi hulladékgazdálkodási tervnek megfelelően kell kijelölni (Hgt. 22. §). Az illetékes környezetvédelmi hatóság (felügyelőség) csak akkor engedélyezi új hulladéklerakó és egyéb létesítmény megvalósítását, működését, ha ezeknek a terveknek megfelelnek. Különböző fejlesztési, beruházási támogatások is csak akkor kaphatók hazai és EU-alapokból (ISPA, a csatlakozás után Strukturális és Kohéziós Alap), ha ezekkel a tervekkel összhangban vannak. Amennyiben az önkormányzat nem készíti el a tervet, nem lesz lehetősége arra, hogy hazai vagy EU támogatást igényeljen.

Új települési hulladék lerakására szolgáló létesítményt a Hgt. előírásai szerint (19. § (4)) kizárólag térségi célokra szabad építeni. Nagyon sok lerakó már így üzemel. Tehát a lerakók megvalósítása és üzemeltetése az érintett önkormányzatok összefogását, együttműködését igényli, ezért stratégiai döntéseket kell hozni, hogy hol, milyen feltételekkel, milyen időponttól stb. rakják le a másképp már nem kezelhető hulladékot. Ennek módját, feltételeit a települési önkormányzatok társulási szerződésben határozzák meg.

A környezeti gondokat elemezve megállapítható, hogy nagyon sok közülük olyan, amely globális, országos vagy regionális szintűnek is tekinthető, hiszen – bár volna mód az egyes problémák eseti megoldására – ezek helyi kezelésére valamilyen okból nem kerül vagy kerülhet(ett) sor (pl. pénzühiány, szakértelem hiánya, érdektelenség).

Vannak azonban olyan környezeti ügyek is, amelyek a probléma jellegéből adódóan eleve csak a helyinél magasabb szintek bevonásával, koordinációjával kezelhetők eredményesen (pl. hulladékgazdálkodás, szennyvíztisztítás, vízbázisok védelme). Ezért a különböző tervezési szintek csak megfelelő összehangolás esetén lehetnek igazán eredményesek.

Ahhoz, hogy a különböző szintű feladatok jól elhatárolhatók és ugyanakkor összehangolhatók legyenek, elsőként a közös szemléleti megközelítést, a célokat és alapelveket kell tisztázni.

Fontos, hogy a települések környezetvédelmi tevékenysége ne egyszeri akció legyen, hanem folyamatos tevékenységek sora, amelyek között szoros összefüggés van, az előző lépés eredményeit felhasználva kerül sor a következő lépés megvalósítására.

Elengedhetetlen, hogy a helyi közösség érdekcsoportjai között konszenzus alakuljon ki a terv elemeinek, a végrehajtás lépéseinek tekintetében, és ezek az elemek illeszkedjenek a fenntartható fejlődést célzó hosszú távú regionális és országos programhoz is.

A tervben a települési hulladékok körében értelmezhető, illetve a közszolgáltatás keretébe tartozó, az önkormányzat tulajdonában, üzemeltetésében, megbízásából közfeladatot ellátó szervezeteknél egészségügy, tömegközlekedés, közterület-fenntartás, stb. keletkező hulladékokkal kell foglalkozni

I.3.5. A tervezési folyamat

A 14 település szintjére készült hulladékgazdálkodási terv részben jogszabályi kötelezettség, másrészt a települések kézzelfogható érdeke a köztisztasági és hulladékgazdálkodási feladatok ellátásához.

A terv összegyűjti, rendszerezi a tervezési területen keletkező hulladékok mennyiségét és minőségét, melyhez a terv készítője a hatályos jogszabályok és az azokban megfogalmazott célok, csökkentési arányokat bontják le az önkormányzatok szintjére, konkrét cselekvési tervet adva kezükbe a terv időtartamára, 2008-ig.

A tervekészítés során figyelembe vettünk alapelveket, melyeket a 1995. évi LIII. Tv a környezet védelméről és a Hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. tv. 4§.-a határoz meg.

Elővigyázatosság elve:

A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy

- a) a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő;
- b) megelőzze a környezetszennyezést;
- c) kizárja a környezetkárosítást.

Megelőzés elve: a megelőzés, ezen belül az integrált szennyezés megelőzés elve alapján legkisebb mértékűre kell szorítani a képződő hulladék mennyiségét és veszélyességét, a környezetterhelés csökkentése érdekében;

A megosztott felelősség elve: a megosztott felelősség elve, a gyártói felelősség alapján fennálló kötelezettségek teljesítésében a termék és az abból származó hulladék teljes életciklusában érintett szereplőknek együtt kell működniük;

Az elvárható felelős gondosság elve: az elvárható felelős gondosság elve alapján a hulladék mindenkori birtokosa köteles a lehetőségeinek megfelelően mindent megtenni annak érdekében, hogy a hulladék környezetet terhelő hatása a legkisebb mértékű legyen;

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

A szennyező fizet elv: a szennyező fizet elv alapján a hulladék termelője, birtokosa vagy a hulladékká vált termék gyártója köteles a hulladékkezelési költségeit megfizetni, vagy a hulladékot ártalmatlanítani; a szennyezés okozója, illetőleg előidézője felel a hulladékkal okozott környezetszennyezés megszüntetéséért, a környezeti állapot helyreállításáért és az okozott kár megtérítéséért, beleértve a helyreállítás költségeit is;

A közelség elve: a közelség elve alapján a hulladék hasznosítására, ártalmatlanítására a - környezeti és gazdasági hatékonyság figyelembevételével kiválasztott - lehető legközelebbi, arra alkalmas létesítményben kerülhet sor;

A fokozatosság elve: a fokozatosság elve alapján a hulladékgazdálkodási célokat ütemezett tervezéssel, egymásra épülő lépésekben, az érintettek lehetőségeinek és teherviselő képességének figyelembevételével kell elérni;

A példamutatás elve: a példamutatás elve alapján az állami és helyi önkormányzati szervek a munkájukban érvényesítik a törvény céljait és elveit;

A költséghatékonyság elve: a költséghatékonyság elve alapján a hulladékkezelés szabályainak kialakítása, a hulladékgazdálkodás szervezése során érvényesíteni kell, hogy a gazdálkodók, fogyasztók által viselendő költségek a lehető legnagyobb környezeti eredménnyel járjanak.

A hulladékgazdálkodási tervezés többlépcsős folyamat, amelynek elemei:

-a helyzetelemzés, állapotfelmérés:

Szükséges adatok begyűjtése az érintett települések önkormányzataitól, közszolgáltatóitól és az érintett szakhatóságoktól, ebben az esetben a TIKÖFE-től.

-a jövőkép és a célok, prioritások meghatározása:

Az adatgyűjtés során az érintett önkormányzatoktól begyűjtöttünk olyan információkat is, melyek alapján meg lehet határozni a jövőképet és a célokat, melyet a jogszabályi keretek figyelembevételével és az élhető tiszta környezet érdekében felállításra került az a prioritási sorrend, mely alapján készült a terv.

- a tervezés (a célok megvalósításához szükséges feladatok és eszközök, azaz a program meghatározása):

Az adatok, a prioritások és célok meghatározása után nyílik lehetőség a valós és a konkrét megvalósíthatóság irányában mutató tervezésre. Ennek során részben ideális hulladékgazdálkodási cselekvéseket határozzunk meg, melyek az elérendő célokat megvalósítják.

-a megvalósíthatóság vizsgálata, -prognózis:

A terv természetesen tartalmazza a megvalósíthatóságát a tervnek, felsorolja azokat a cselekvéseket, beruházásokat és annak pénzügyi, műszaki hátterét, melyek szükségesek a megvalósításhoz. Prognózis, időbeosztás segíti a megvalósításban az önkormányzatokat és a velük szerződött szolgáltatókat a terv kivitelezésében.

-a megvalósítás (kivitelezés):

A terv időszakában a leírt feladatok előkészítése és megvalósítása.

-a monitoring, ellenőrzés és értékelés:

A terv időszakában egy alkalommal 2006-ban szükséges a terv felülvizsgálata és a megvalósulás értékelése.

A terv elkészülte után a terv készítői megismertetik a terveket a tervezésben közreműködőkkel:

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

1. Az érintett önkormányzatokkal, akik véleményezik a tervet, illetve a megadott határidőn belül hiánypótlást illetve kiegészítéseket kérhetnek a Terv készítőjétől
2. A Tiszántúli Környezetvédelmi Felügyelőség, mint érintett szakhatóság véleményezi a tervet.
3. A területen tevékenykedő civil szervezetek (ebben az esetben a balmazújvárosi BAKCSÓ Egyesület és a hajdúnánási Ligetszépe Egyesület), valamint a Hulladék Munkaszövetséget vonjuk be a társadalmi egyeztetésben.
4. A társadalmi egyeztetés és nyilvánosság biztosítását a terv internetes elérhetőségének biztosításával is lehetővé tesszük.

Az így bejövő vélemények alapján véglegesítjük a tervet és javasoljuk az önkormányzatoknak a rendelet alkotását a jogszabályban meghatározott határidőre.

II. A tervezési területen keletkező, hasznosítandó vagy ártalmatlanítandó hulladékok mennyisége és eredete

II.1. A keletkező hulladékok típusa és éves mennyisége

II.1.1. Nem veszélyes hulladékok

A településeken az alábbi hulladékmennyiségek keletkeztek az érintett önkormányzatok adatközlései alapján.

6.sz. . táblázat: Települési nem veszélyes hulladék adatok (forrás: adatgyűjtés alapján)

Települések	Tel. szilárd hulladék* (t)	Települési folyékony hulladék (t)	Kommunális szennyvíziszap (t)	Építési, bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok** (t)
Balmazújváros	5580	7949	1400	n.a.
Hajdúböszörmény	17000	132000	1285,8	n.a.
Hajdúdorog	4368	4000	66	500
Hajdúhadház	4300	1073	1321	n.a.
Hajdúnánás	3300	3183	300	n.a.
Polgár	2340	23520	2517	600
Téglás	1790	1695	1321	n.a.
Bocsakikert	644	320	0	n.a.
Folyás	250	80	0	50
Görbeháza	3214	56400	0	n.a.
Hortobágy	1000	2500	7	700
Tiszagyulaháza	180	100	0	50
Újszentmargita	110		141	n.a.
Újtikos	182	18	0	16

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

Összesen	44258	232892	8351,8	Kb.35.000 t
----------	-------	--------	--------	-------------

* a táblázatban közölt adatok feltételezhetően nem pontosak, számítások szerint akár 50-80%-os eltérés is lehet a megadott adatoktól. A 2006-ban esedékes felülvizsgálat pontos adatok felhasználását teszi majd lehetővé, a központi hulladéklerakó méréseinek felhasználásával.

** Építési és bontási hulladékok mennyiségére vonatkozó adatközlés nem tekinthető megbízhatónak, illetve nem adtak meg adatokat az önkormányzatok, az összes mennyiség az OHT adataival (300 kg/fő/év) lett becsülve a tervezési területen.

II.1.2.Szelektíven gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladékáramok*

7. sz.táblázat: Szelektíven gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladékáramok (forrás: adatgyűjtés alapján)

Település	Hulladék olajok (t)	Akkuk és szárazselektromos és elektronikai hulladékok (t)	Elektromos gépjárművek (t)	Kiselejteztetett gépjárművek (t)	Egészségügyi hulladékok (t)	Állati eredetű hulladék (t)	Növényvédő szerek és csomagolóeszközök (t)	Egyéb hulladék (t)	Gumi (t)
Balmazújváros	0,05	0,1	0	0	1,662	50	0	0,118	0
Hajdúböszörmény	1	2,9	0,7	0	1,528	162	0,1	1281,8	180
Hajdúdorog	2	1	1	500	0,73	35	5	0	15
Hajdúhadház		0,2	0,5	1	0,5	15	0	0	0
Hajdúnánás	0	0	0	0	0	60	0	0	0
Polgár	0,06	0,05	0	0	0	30	0	0,045	0
Téglás	0,844	0	0	0	0,443	0,72	0	0	0
Bocskai kert	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Folyás	0	0	0	0	0	nincs dögter	0	0	0
Görbeháza	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hortobágy	0	0	0	0	0	7,3	0	0	0
Tiszagyulaháza	0	0	0	0	0	nincs dögter	0	0	0
Újszentmargita	0	0	0	0	0,018	100	0	0	
Újtikos	0	0	0	0	0	nincs dögter	0	0	0
Összesen	3,954	4,25	2,2	501	4,881	460,02	5,1	1281,963	195

* a térségben –az állati hulladékok kivételével- nem működnek kialakult szelektív hulladékgyűjtő rendszerek – így a közölt adatok leginkább alkalmi jellegű gyűjtésekből származó anyagokat jelentenek, tájékoztató jellegűek.

II.1.3. Csomagolási hulladékok

A területen keletkező csomagolási hulladékok mennyiségéről nincs megbízható adat, tekintettel arra hogy részletes hulladékanalízist a térségben ezidáig nem végeztek. Az OHT 55 kg/fő/év évi csomagolási hulladék képződéssel számol országos szinten, mely az érintett térségre vonatkoztatva éves szinten mintegy 6000-6500 tonna csomagolási hulladék képződést jelent.

II.2. A felhalmozott hulladékok típusa és mennyisége

II.2.1. Nem veszélyes hulladékok

A térségben lévő településeken lévő kommunális hulladéklerakókban lévő és szennyvíz leürítőhelyeken összegyűlt folyékony hulladék és szennyvíziszap nem tekinthető felhalmozott hulladéknak a Környezetvédelmi Hatóság tájékoztatása szerint.

II.2.2. A területen felhalmozott, kiemelten kezelendő hulladékáramok

Az önkormányzatok által megjelölt hulladékolajok, elektronikai hulladékok, egészségügyi hulladékok, állati hulladékokat nem kell felhalmozott hulladékként feltüntetni, mert ezek begyűjtése és szállítása a tervezési területen megoldottnak tekinthető.

Ide sorolható azonban a Hajdúböszörményben mintegy 16500 tonna mennyiségben jelentett egyéb hulladék, amely a szennyvíztelepen letárolt szennyvíziszap hulladékot jelenti.

II.3. A térségbe beszállított és onnan kiszállított hulladékok típusa és éves mennyisége

II.3.1. Nem veszélyes hulladékok

8. sz. áblázat: A területre be és kiszállított nem veszélyes hulladékok (forrás: adatgyűjtés alapján)

Hulladék	Térségbe beszállított (t/év)	Térségből kiszállított (t/év)
Települési szilárd hulladék	0	6750
Települési folyékony hulladék	0	0
Kommunális szennyvíziszap	0	1425
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok*	0	0
Összesen	0	8175

II.3.2. Térségbe beszállított és onnan kiszállított veszélyes hulladékok, kiemelten kezelendő hulladékáramok

A begyűjtésre kerülő veszélyes hulladékok esetében a tervezési területről teljes mértékben kikerül a gyűjtött hulladék mennyisége. Jelen Tervben azonban csak a települési önkormányzatok hatáskörébe tartozó szervektől, intézményektől összegyűjtött veszélyes hulladékokkal kell számolni, illetve a táblázatban is csak ilyen jellegű adatok kerültek megjelenítésre.

9.sz.. táblázat: Beszállított és onnan kiszállított veszélyes hulladékok, kiemelten kezelendő hulladékáramok (forrás: adatgyűjtés alapján)

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

Hulladék		Térségbe szállított (t/év)	Térségből kiszállított (t/év)
Veszélyes hulladékok	Hulladékolajok	0	3,954
	Akkumulátorok és szárazelemek	0	4,25
	Elektromos és elektronikai hulladékok	0	2,2
	Kiselejtezett gépjárművek	0	501
	Egészségügyi hulladékok	0	4,881
	Állati eredetű hulladékok	0	452,72
	Növényvédő-szerek és csomagolóeszközök	0	5,1
	Azbeszt	0	0
	<i>Egyéb hulladék</i>	0	1281,8
Nem veszélyes hulladékok	Csomagolási hulladékok összesen	0	0
	Gumi	80	0
	<i>Egyéb hulladék</i>	0	195

II.3.3. Csomagolási hulladékok

Mivel a területen nem folyik jelenleg szervezett szelektív gyűjtés, a területről nem kerül ki csomagolási hulladék. Ezen kívül, mivel nem működik csomagolási hulladékot feldolgozó hulladékhasznosító vállalkozás, beszállítás sem történik a tervezési területre.

II. 4. A tervezési terület hulladékmérlege

Települési szilárd hulladék

A térségben keletkező települési szilárd hulladék egy jelentős része térségen kívül kerül lerakásra, tekintettel arra, hogy Újszentmargita, Hajdúnánás és Polgár településekről a hulladék kiszállításra kerül. Ez a mennyiség, a térségben képződő összes települési szilárd hulladékának mintegy 20-23 %-át teszi ki. A térségbe beszállítás nem történik, így a mérleg negatívnak tekinthető. Települési szintre lebontva attól függően változik a helyzet, hogy az adott településről más településhez tartozó lerakóra, vagy saját hulladéklerakóra szállítják-e el a képződött mennyiséget, illetve hogy történik-e más településről beszállítás az adott település lerakójára. Az új hulladékdepónia miatt azonban települési szintű hulladékmérleg számításának nincs jelentősége, hiszen az érintett településekről a hulladékot a térségben megépülő depóniára fogják szállítani.

Veszélyes hulladékok

A települési szilárd hulladékban található veszélyes összetevők 100%-a hulladékdepónián kerül lerakásra vegyesen a kommunális hulladékkal. Ezért, a települési szilárd hulladékokra vonatkozó megállapítás itt is megállja a helyét, azaz a képződő mennyiség kb. 20-23%-a térségen kívül kerül elhelyezésre. A gazdasági társaságoknál keletkező veszélyes hulladékok nem tartoznak a tervekészítés hatáskörébe, azonban a teljesség kedvéért elmondható, hogy azoktól a vállalkozásoktól amelyek veszélyes hulladékukat engedéllyel rendelkező vállalkozóval szállítatják el, a képződött

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

veszélyes hulladékok térségen kívüli ártalmatlanító vagy hasznosító telephelyekre kerülnek. Az érintett térségben nincs olyan veszélyes hulladék hasznosító, ártalmatlanító vállalkozás mely jelentős mennyiségű veszélyes hulladékot szállítana be a tervezési területre. (a Balmazújváros-Lászlóházán tárolt mintegy 3200 tonna veszélyes hulladék nem önkormányzati hatáskörbe tartozik és tudomásunk szerint oda nem is történik már beszállítás, a tulajdonviszonyok rendezetlenek.)

Települési folyékony hulladékok

A térségből nincs települési folyékony hulladék kiszállítás, és beszállítás sem. A települések –néhány kivételtől eltekintve- saját tisztítóműükben kezelik a keletkező folyékony hulladékot. Településenként vizsgálva viszont pozitív és negatív mérleggel is találkozunk, pl. a Folyásról, Tiszagyulaházáról Polgárra szállított szennyvíz az előbbieknél negatív, míg Polgárnál pozitív egyenleget eredményez. A tervezési területre vonatkozóan azonban a mérleg összességében nem változik.

Települési szennyvíziszap tekintetében a Hajdúböszörményről térségen kívüli hasznosító telepre történő szállítás (évente kb. 1200 tonna) a térséget tekintve negatív egyenleget eredményez.

A tervezési terület hulladékmérlege az alábbi a ki és beszállított hulladékokból adódóan:

Nem veszélyes hulladékok esetében:

10.sz. táblázat: Hulladékmérleg a nem veszélyes hulladékok esetében (forrás: adatgyűjtés alapján)

Hulladék	Hasznosítás		Égetés		Lerakás		Egyéb kezelt	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
Települési szilárd hulladék	0	0	0	0	45258	100	0	0
Települési folyékony hulladék	0	0	0	0	0	0	228228	100
Kommunális szennyvíziszap	533	5,3	0	0	8154	81,7	1285,8	13
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	0	0	0	0	35000	100	0	0
Összesen	533	0,16	0	0	88945	27,88	229513,8	71,96

Szelektíven gyűjtött és kiemelten kezelendő hulladékok esetében

11. sz. táblázat: Hulladékmérleg a szelektíven gyűjtött és kiemelten kezelendő hulladékok tekintetében

Hulladék	Hasznosítás		Égetés		Lerakás		Egyéb kezelt	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
Veszélyes hulladékok								
Hulladékolajok	3,954	100	0	0	0	0	0	0
Akkumulátorok és szárazelemek	0	0	0	0	4,25	100	0	0
Elektromos és elektronikai hulladékok	2,2	100	0	0	0	0	0	0
Kiselejtezett gépjárművek	501	100	0	0	0	0	0	0
Egészségügyi hulladékok	0	0	4,881	100	0	0	0	0
Állati eredetű hulladékok	0	0	0	0	0	0	460,02	100
Növényvédő-szerek és csomagolóeszközök	0	0	0	0	5,1	100	0	0
Azbeszt	0	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb hulladék	0	0	0	0	0	0	0	0
Nem veszélyes hulladékok								
Csomagolási hulladékok összesen	0	0	0	0	0	0	0	0
Gumi	0	0	0	0	195	100	0	0

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

Hulladék	Hasznosítás		Égetés		Lerakás		Egyéb kezelt	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
Egyéb hulladék	0	0	0	0	1285,8	100	0	0

II.5. A hulladékképződés várható alakulása a térségben

A tervezési időszak végére a településeken keletkező hulladékok mennyiségének növekedésével kell számolni, kivételt képez a települési folyékony hulladék, ahol a folyamatosan kiépülő csatornahálózat miatt jelentős csökkenés prognosztizálható (szennyvízgödrök számának jelentős csökkenése várható)

12 sz.. táblázat: A tervezési terület 2008-ra tervezhető hulladékmennyiségei

Hulladék	Jelenlegi mennyiség (t/év)	A keletkező hulladékok mennyiségének várható alakulása*	%	Várható mennyiség (t)**
Települési szilárd hulladék	45258	Növekedés várható az OHT-val összhangban.	+3	46615,7
Települési folyékony hulladék	230728	A csatorna hálózat kiépítésével csökkenni fog.	-15	196618,8
Kommunális szennyvíziszap	9972,8	A csatorna hálózat kiépítésével jelentősen növekedni fog.	+85	18449,68
Építési, bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	35000	Növekedés várható az OHT-val összhangban.	+3	36050

* az Észak-alföldi Statisztikai Régió Hulladékgazdálkodási Tervének prognózisa szerint.

** Tekintettel arra, hogy a jelenlegi termelőési adatok is becslést tartalmaznak, ezért a várható mennyiségek is tájékoztató jellegűek.

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

III. A hulladékok kezelése, a kezelőtelepek és létesítmények, a kezelésre felhatalmazott vállalkozások

III. 1. Kezelőlétesítmények, vállalkozások a tervezési területen

A tervezési területen az alábbi táblázatok szerint csoportosítva található a terület hulladékgazdálkodással foglalkozó cégei, önkormányzati kezelőlétesítmények.

A létező, önkormányzatok által működtetett hulladéklerakók nem rendelkeznek környezetvédelmi engedéllyel, működésük a környezetvédelmi hatóság által megtűrtnek tekinthető. A térségben lévő 12 hulladéklerakó rekultivációja várhatóan az ISPA program finanszírozásában fog megvalósulni.

KÖRNYEZETVÉDELMI HATÓSÁG ÁLTAL KIADOTT HULLADÉKKEZELÉSI ENGEDÉLYEK A TÉRSÉGBEN*

13. sz. táblázat: Hulladékkezelési engedélyek a térségben (forrás: TIKÖFE adatszolgáltatás, 2004 június)

Az engedélyes neve	Címe	Száma	Kiadás kelte	Eng.időtartam a	Eng. mennyiség	Kezelés kódja	Kezelés megnevezése	Hull. tip.
Zöldrügy Környezetvédelmi BT	4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 2-3	569/5/99	4/12/1999	4/1/2002	10000 t/év	D904.D1401,D1402	szűrés,csomagolás,átcsomagolás	V
Tedej Növénytermesztési, Gépesítési Szolgáltató Kft.	Hajdúnánás-Tedej, Fő u. 9. sz.	2199/07/1999	1999 07.05.	2002 06.30.	5 t/év	R9	fáradt olaj újrafinomítása, régebbi fáradtolajok más hasznosítása	V
Hajdúdorogi Bocskai Szarvasmarhatenyésztő Kft.	4087 Hajdúdorog, Nánási u. 7.	309/06/2000.	3/21/2000	4/30/2003	12 kg/év	M1D01	semlegesítés	V
UNIHOLZ Kft.	Hajdúnánás, Polgári u. 140	3174/05/2000	9/4/2000	7/31/2003	2 kg/év	R9	régebbi fáradt olajok más hasznosítása	V
Hajdú Téglá Kft.	4080 Hajdúnánás, Bellegelő 37.sz.	2584/4/2001	6/12/2001	6/30/2004	400 kg/év	M 1 R	egyéb hasznosítási eljárás	V
HB Műszaki Ipari Kft	Hajdúböszörmény, Külső-Újvárosi út	256/9/2001	8/21/2001	7/31/2003	40 t/év	M 1D 01	semlegesítés	V
Jaber Kft.	4220 Hajdúböszörmény, Külső-Dorogi út	2583/4/2001	6/12/2001	6/30/2004	200 kg/év	M 1 R	egyéb hasznosítási eljárás	V
Károlyi Baromfifeldolgozó Kft.	4220 Hajdúböszörmény, Harmat u. 18.	3628/6/2001	10/12/2001	12/31/2004		D 13 99	hulladékok összekeverése - egyéb-együttes gyűjtési engedély	V

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

KOMPLEX-D Kft.	4085 Hajdúnánás-Tedej, Fő u. 9.	4160/4/2002	8/16/2002	12/31/2005	25000 t/év		útalapba történő hasznosítás	NV
Tedej Agrártermelő és Szolgáltató Rt.	4085 Hajdúnánás-Tedej, Fő u. 9.	3675/6/2002	8/26/2002	12/31/2005	7 t/év		hasznosítási eng.	V
Hajdúdorogi Bocskai Szarvasmarhatenyésztő Kft.	4087 Hajdúdorog ,Nánási u.7	3749/6/2003	6/18/2003	2006.0630	12 kg/év		veszélyes hulladék kezelése	V
Balogh Antalné	4220 Hajdúböszörmény, Kodály Z. u. 25/a.	907/13/2003.	8/5/2003	12/31/2006	42 t/év		begyűjtés és szállítás	NV

* a működő, felsorolt vállalkozások zöme saját keletkezésű hulladékok kezelését végzi

A TÉRSÉGBEN TALÁLHATÓ, KÖRNYEZETVÉDELMI HATÓSÁG ÁLTAL NYILVÁNTARTOTT DÖGKUTAK

14. sz. táblázat: Nyilvántartott döggutak (forrás: TIKÖFE adatszolgáltatás, 2004 június)

sor- szám	település	EOV		döggút, ATEV konténer	terület tulajdonosa, illetve használója	létesítés ideje	engedély	műszaki állapot	kapacitás éves forgalom	többlet kapacitás igény	megjegyzés
		X	Y								
1	Balmazújváros	8024729	257101	konténer	önkormányzat						ATEV szállítja el
2	Bocskai kert			nincs						Nincs	
3	Folyás	805276	274627	nincs							
4	Görbeháza	812357	273576	döggút	önkormányzat	1988	112/75. sz. eng.	jó	40 m3/év	Nincs	
5	Hajdúböszörmény	828935	263880	konténer	önkormányzat				5 m3/év		
6	Hajdúdorog	835024	281782	konténer	önkormányzat				6-700 kg	+ 1 konténer	

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

7	Hajdúhadház	848570	262186	döngkút	önkormányzat	1960	van	megfelelő	6 m3/év	Nincs	
8	Hajdúnánás	823425	280391	konténer	önkormányzat						
9	Hortobágy	807782	250063	konténer	önkormányzat						ATEV szállítja el
10	Polgár	807773	280008	konténer	önkormányzat	1972	van	megfelelő	0,5 m3/év	Nincs	
11	Tiszagyulaháza	806297	290504	nincs							Polgárra szállít
12	Újszentmargita	804144	267514	konténer	önkormányzat		nincs	megfelelő	40 m3/év		ATEV elszállítja
13	Újtikos	810257	292637	nincs							

TÉRSÉGBEN TALÁLHATÓ HULLADÉKLERAKÓK

15.sz. táblázat: A térségben található hulladéklerakók (forrás: TIKÖFE adatszolgáltatás, 2004 június)

Lerakó megnevezése	Helyszíne	Lerakott hulladék fajta*	Lerakott hulladék mennyiség (m3)	Hulladék forrása**	Engedély típusa***	Engedélyezett kapacitása (m3)	Potenciális szabad kapacitás (m3)
Balmazújvárosi hulladéklerakó	Balmazújváros	települési	200000	Balmazújváros			60000
Görbeházi Hulladéklerakó	Görbeháza	települési	60000	Görbeháza		120000	56000
Hajdúböszörményi Hulladéklerakó	Hajdúböszörmény	települési	351000	Hajdúböszörmény		1500000	60000
Hajdúdorogi Hulladéklerakó	Hajdúdorog	települési	33000	Hajdúdorog		210000	130000
Hajdúhadházi Hulladéklerakó	Hajdúhadház	települési	62500	Hajdúhadház		250000	60000
Hajdúnánási Hulladéklerakó	Hajdúnánás	települési	30900	Hajdúnánás			
Hortobágyi Hulladéklerakó	Hortobágy	települési	17500t	Hortobágy		110000	60000

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

Polgári Hulladéklerakó	Polgár	települési	3000	felhagyott			
Téglási Hulladéklerakó	Téglás	települési	9200	Téglás			6000
Tiszagyulaházai Hulladéklerakó	Tiszagyulaháza	települési	4800	felhagyott			
Újszentmargitai Hulladéklerakó	Újszentmargita	települési	10000	Újszentmargita		30000	3000

TÉRSÉGBEN MŰKÖDŐ KÖZSZOLGÁLTATÓK LISTÁJA

16. sz. táblázat: A térségben működő közszolgáltatók listája (forrás: TIKÖFE adatszolgáltatás, 2004 június)

Település neve	Gyűjtőedény típusa	Gyűjtési mód	Gyakoriság	Szállító jármű	Felelős szerv	Üzemeltetést végző szervezet
Balmazújváros	zsák	Időszakos, utcánként, körzetenként	Hetente	tömörítő autó	Önkormányzat	IPÜSZ
Bocskai kert	zsák	időszakos, ingatlanokról	Hetente		Önkormányzat	Káplár Antalné
Görbeháza	zsák	Időszakos, utcánként, körzetenként	Hetente		Önkormányzat	Önkormányzat
Hajdúböszörmény	zsák, kuka	Időszakos, utcánként, körzetenként	hetente kétszer	tömörítő autó	Önkormányzat	VG Kft.
Hajdúdorog	zsák	időszakos, ingatlanokról	Hetente	tömörítő autó	Önkormányzat	Városgazdálkodási Kft. (Hajdúböszörmény)
Hajdúhadház	zsák	időszakos, ingatlanról	Hetente	tömörítő autó	Önkormányzat	Ábrók és Fia Bt. (Téglás)
Hajdúnánás	zsák, kuka.	Időszakos, ingatlanról, közterületekről	Hetente	Tömörítő autó	Önkormányzat	AKSD Kft., Hépszolg Kft.

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

Polgár	zsák, 110 l kuka	rendszeretlen időközönként, ingatlanról	Hetente	tömörítős autó	Önkormányzat	T. Contactor (Tiszaúváros)
Újszentmargita	110 l kuka	időszakos, ingatlanról	Hetente	tömörítős autó	Önkormányzat	Tiszacsege Kommunális Szolgáltató Szervezet
Újtikos	zsák	Időszakos, utcánként, körzetenként	Hetente		Önkormányzat	Önkormányzat

KÖRNYEZET ÉS TERMÉSZETVÉDELMI FŐFELÜGYELŐSÉG ÁLTAL KIADOTT VESZÉLYES HULLADÉKKEZELÉSI ENGEDÉLYEK A TÉRSÉGBEN

17.sz. táblázat: A Környezet és Természetvédelmi Főfelügyelőségek által kiadott veszélyes hulladékkezelési engedélyek a térségben
(forrás: TIKÖFE adatszolgáltatás, 2004 június)

iktatószám	engedélyes neve	engedélyes címe	engedély tárgya	érvényességi idő
H-2157/5/2002	Zöldrügy Környezetvédelmi Kft.	4220 Hajdúböszörmény, Külső-Hadházi út 10/c.	Veszélyes és nem veszélyes hulladékok begyűjtése és szállítása	12/21/2005
H-2436/2/2002	OLEX-97 Kft.	4080 Hajdúnánás, Petőfi út 78.	Veszélyes és nem veszélyes hulladékok begyűjtése és szállítása	2/14/2006
H-2436/2/2002	OLEX-97 Kft.	4080 Hajdúnánás, Petőfi út 78.	Veszélyes és nem veszélyes hulladékok begyűjtése és szállítása	2/14/2006
14-1077/14/2003.	PLATÁN 96 Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.	4080 Hajdúnánás, Mártírok u. 7.	Veszélyes és nem veszélyes hulladékok szállítása	6/15/2006
14-1429/11/2003.	Zöldrügy Környezetvédelmi Kft.	4220 Hajdúböszörmény, Külső-hadházi u. 10/a.	Veszélyes és nem veszélyes hulladékok begyűjtése és szállítása	8/15/2006
14-1429/12/2003	Zöldrügy Környezetvédelmi Kft.	4220 Hajdúböszörmény, Külső-hadházi u. 10/a.	Veszélyes és nem veszélyes hulladékok begyűjtése és szállítása	14-1429/11/2003 hat.kiegészítése
H-1052/11/2002	Anter Kft.	4090 Polgár, Bercsényi u. 21.	Veszélyes hulladékok begyűjtése	8/10/2006

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

14-4124/2/2003	Olex-97 Kft.	4080 Hajdúnánás, Petőfi út 78.	Hulladékok begyűjtése és szállítása	1/15/2007
14-3833/7/2003	Platán-96 Bt.	4080 Hajdúnánás, Mártírok u. 7.	Veszélyes és nem veszélyes hulladékok szállítása	1/15/2007

III.2. A térségben lévő hulladékkezelési kapacitások rövid bemutatása

Települési szilárd hulladékok

Begyűjtés

Települési szilárd hulladékok begyűjtést a területen mintegy 10 szervezet végez közszolgáltatás keretében vagy alvállalkozóként. A begyűjtők zöme nem rendelkezik hulladékkezelési (begyűjtés, szállítás) engedéllyel a tevékenység végzéséhez, a begyűjtés és szállítás körülményei nem minden településen felelnek meg a közegészségügyi és környezetvédelmi elvárásoknak.

Ártalmatlanítás

Jelenleg a települési szilárd hulladékok 100%-ban lerakásra kerülnek a térségben. 11 hulladéklerakó működik jelenleg is a területen (12 lerakó vár rekultivációra), az összes lerakott hulladék mennyisége az Észak-alföldi Statisztikai Régió Hulladékgazdálkodási Terv adata alapján 2002-ben meghaladta a 600.000 tonnát. A lerakók meglévő potenciális szabad kapacitása eléri a 435.000 m³-t, a 2002-es adatok szerint. Az új depónia átadásával, illetve a települések közszolgáltatásba való bevonásával a régi, műszaki védelemmel nem rendelkező lerakók bezárásra kerülnek, az elvégzett vagy elvégzendő környezetvédelmi felülvizsgálat alapján pedig területüket rekultiválni kell. Az új hulladékdepónia, illetve annak első üteme feltehetően 10 évig biztosíthatja a szilárd hulladékok elhelyezését.

A térségben nem működik termikus ártalmatlanító berendezés, vagy hulladék égetőmű kommunális hulladékok kezelésére.

Nem veszélyes hulladék hasznosítás, feldolgozás:

Környezetvédelmi engedéllyel rendelkező másodnyersanyag feldolgozó, hasznosító vállalkozás a térségben nem működik. A szelektív hulladékgyűjtés elterjedésével és egyre nagyobb mennyiségű másodnyersanyag rendelkezésre állásával igény lesz a későbbiekben hasznosító, feldolgozó kapacitások kiépülésére. Ily módon jelentősen csökkenthetők a feldolgozás fajlagos költségei (logisztikai költség), amely indukálja több és több anyag feldolgozását, segítve ezzel a szelektív hulladékgyűjtő rendszerek működésének eredményességét is. Kedvező feltételeket teremt ilyen jellegű vállalkozások megtelepedésére az elsősorban kisebb településeken lévő viszonylag olcsó ingatlanárak, illetve az olcsó munkaerő megléte.

Szennyvíziszap és szerves hulladékok komposztálása

Balmazújvároson, Polgáron és Hajdúnánáson történik szennyvíziszapok komposztálása keverten egyéb szerves hulladékokkal. Ezen kívül nagy mennyiségű iszap keletkezik a hajdúböszörményi szennyvíztelepen, mely jelentős molibdén szennyezettsége miatt egy erre specializálódott szakkégnél kerül ártalmatlanításra a térségen kívül. (biológiai kezelés)

Az új hulladéklerakó területén megvalósuló komposztálótelep kialakításával jelentős mértékben megnő a térség kapacitása a szerves hulladékok vagy biológiailag lebontható anyagok kezelése terén. Az új komposztálótelep éves szinten 10-12 ezer tonna szerves hulladékot lesz képes kezelni.

Veszélyes hulladékok

Begyűjtés és szállítás:

A térségben 4 olyan gazdasági társaság van, amelyik veszélyes hulladék begyűjtésével és/vagy szállításával is foglalkozik. (lásd melléklet) Telephely szerint Hajdúböszörményben, Hajdúnánáson és Polgáron működnek ilyen vállalkozások. Ezekon a gazdasági társaságokon kívül több, térségen kívüli veszélyes hulladék begyűjtéssel és szállítással foglalkozó cég gyűjti be és szállítja el az itt keletkezett hulladékokat. Megállapítható, hogy a térségben és térségen kívül működő veszélyes hulladék begyűjtő cégek képesek ellátni a térség igényeit, megfelelő kapacitások állnak rendelkezésre.

Hasznosítás/ártalmatlanítás:

A tervezési területen nem található jelentős kapacitással működő veszélyes hulladék ártalmatlanítást és/vagy hasznosítást végző gazdasági társaság. A 13. számú táblázatban felsorolt, engedéllyel rendelkező vállalkozások zöme az adott cég saját tevékenysége során keletkezett veszélyes hulladékok kezelését végzi (semlegesítés, egyéb hasznosítási eljárások stb.).

A térségben keletkező veszélyes hulladékok döntő többségben a térségen kívül kerülnek ártalmatlanításra, elsősorban Debrecenben, Tiszaújvárosban és Tiszavasváriban lévő veszélyes hulladékégetőkben, valamint az Aszódi veszélyes hulladéklerakóban illetve egyéb (pl. biológiai) kezelést végző telephelyen. Elmondható, hogy veszélyes hulladékok kezelését szolgáló létesítmény (ek) építését, kialakítását legfeljebb a Hajdúböszörményben keletkező szennyvíziszap kezelése indokolná (évi kb. 1200 tonna), egyéb kezelési kapacitások (pl. égetés, lerakás) kiépítésére nincs közvetlen szükség, mivel ezek a térségen kívül rendelkezésre állnak. (a Balmazújváros-Lászlóházán tárolt mintegy 3200 tonna veszélyes hulladék nem önkormányzati hatáskörbe tartozik és tudomásunk szerint oda nem is történik már beszállítás, a tulajdonviszonyok rendezetlenek.)

IV. A térségre vonatkozó cselekvési program általános hulladékgazdálkodási célkitűzés és problémakörönként

IV.1. Hulladék képződésének csökkentése, illetve a képződés ütemének szinten tartása

Általánosan ismert tény, hogy a fogyasztói szokásaink változásával és a csomagolóanyagok egyre növekvő felhasználása miatt, a települési szilárd hulladékok fajlagos mennyisége évről-évre néhány százalékos növekedést mutat, jelenleg régióinkban a Regionális Hulladékgazdálkodási Terv adata alapján mintegy 240 kg/fő/év értéket ér el. A helyi hulladékgazdálkodási tervek elsősorban a települési önkormányzatok felelősségi körébe tartozó hulladékarámmal, illetve az önkormányzatok felelősségi körébe tartozó feladatokkal foglalkozik. Kevés olyan eszköz van tehát az önkormányzatok kezében, amellyel az adott településen képződő hulladékok mennyiségére bármilyen hatással bírhatnak. Leginkább az önkormányzat saját intézményeiben, illetve ezen intézmények beszerzési

politikájában tudja érvényre juttatni azt az elvet, miszerint háttérbe szorítja, vagy akár megtiltja bizonyos rövid élettartamú termékek, vagy egyutas csomagolással forgalomba került termékek, eszközök használatát. Ezzel a lépéssel ugyan a hulladékok mennyiségének lényeges csökkenése nem valósul meg a településen, azonban egyfajta példamutató lépésként ösztönözheti gazdasági társaságok vagy magánszemélyek hasonló döntések meghozatalánál. Elsősorban tehát szemléletformáló hatással bír.

Hazánkban a Környezetvédelemről szóló 1995. évi törvény említi elsőként a „szennyező fizet” elvét, majd a Hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII törvény említi, mint a hulladékgazdálkodás egyik alapelvét. A hulladékok keletkezésének csökkentésében fontos eszköz lehet olyan hulladékszállítási díjak és rendszerek bevezetése, amely figyelembe veszi az adott ingatlanon vagy családnál ténylegesen keletkező hulladékok mennyiségét. A hulladékgazdálkodásban tehát ez az egyik példa a szennyező fizet elv gyakorlati alkalmazására, és mint olyan alkalmas bizonyos határok között a hulladékok keletkezésének visszaszorítására adott esetben csökkentésére is. Ez leggyakrabban úgy valósul meg, hogy csak a közszolgáltató által forgalmazott, adott térfogatú zsákban történhet a hulladékok gyűjtése majd elszállítása, a zsák ára egyben a hulladékkezelési díj is, így az állampolgár csak annyi díjat fizet ki, mint amennyi hulladékot ténylegesen elszállítottak ingatlan elől. Ez a rendszer különösen bevált Nyugat-Európa egyes országaiban, de hazánkban is találunk rá példát. A térségben a rendszer bevezetésének lehetőségét meg kell vizsgálni, és amennyiben kivitelezhető, úgy a szolgáltatási területen fokozatosan bevezetni célszerű.

IV. 2. A hulladéklerakóra kerülő szerves anyag mennyiségének csökkentése

A hulladéklerakásról szóló 22/2001. (X.10.) KöM rendelet szerint Magyarországon a lerakott hulladék biológiailag lebomló szervesanyag-tartalmát 2004. július 1 napjáig a mért érték 75%-ára, 2007. július 1 napjáig 50%-ára, 2014. július 1 napjáig 35%-ára kell csökkenteni.

Tekintettel arra, hogy nincs megbízható mérési adat a lerakott hulladék biológiailag lebontható frakciójának pontos mennyiségére, ezért csak országos átlagértékekre támaszkodhatunk. Így az évi 240 kg/fő/év hulladéktermelődést figyelembe véve kb. személyenként 80 kg biológiailag lebomló hulladékmennyiséget jelent évente. Ez a térségre vetítve éves szinten mintegy 9500 tonna lerakott szerves hulladékot jelent. Ezt a mennyiséget kell tehát csökkenteni, a tervezési időszak végéig (2008-ig) legalább 50%-ban, azaz el kell érni azt, hogy 2008-ig éves szinten mintegy 4750 tonna szerves anyagot „tartsunk” vissza a depóniáról. Ennek elérésére több akció feltüntetésre került a cselekvési programban.

Legegyszerűbb és legkézenfekvőbb megoldás, hogy az eddig a zöldterületeken keletkező nyesedék, fa, gally, levél hulladékokat megpróbáljuk az adott területen tartani. Ennek nem csak környezetvédelmi, de gazdasági előnyei is vannak, tekintettel arra hogy a megépülő hulladéklerakó adott esetben 40-50 km-re fog esni a zöldhulladék keletkezési helyétől, szállítása a depóniáig teljesen ésszerűtlen és gazdaságtalan. A képződés helyén a nyesedéket egy egyszerű aprítási folyamat után tovább lehet használni talajtakaróként, illetve amennyiben komposztáló telep működik a közelben úgy felhasználható a komposztkészítésben mint adalék és/vagy segédanyag. Cél tehát hogy a közterületeken keletkező zöldhulladékokat lehetőleg tartsuk a település határain belül, helyi hasznosításukról próbáljunk gondoskodni.

A lakosságnál keletkező zöldhulladékokat is célszerű a lakosságnál „tartatni”, azaz elérni azt, hogy saját maguk gondoskodjanak a kertben, ház körül keletkező zöldhulladék komposztálásáról. Ezt segítő folyamatos oktatási, szemléletformáló kampányokra van szükség, illetve ezt a célt szolgálhatja a növekvő számú házi komposztáló edényzet elhelyezése: a lakosságnál, a tervezési időszak végére lehetőség szerint kb. 1200 darabszámban.

Ugyancsak a biológiailag lebomló szerves anyagok lerakásának visszaszorítását célozza a lakóingatlanokon keletkező szerves anyagok elkülönített gyűjtésének megoldása. Ennek a rendszernek a megvalósíthatóságát a tervezési időszak első felében ki kell dolgozni (2006-ig), 2008-ig pedig egy kisebb körben a rendszer próbaüzemét elvégezni. A lakosságtól külön gyűjtött szerves hulladék komposztálása az új hulladéklerakón kialakításra kerülő komposztálótelepen történne.

A hulladéklerakón megvalósuló ún. biológiai-mechanikai kezelés a települési szilárd hulladékban lévő, lerakásra kerülő szerves anyag tartalom csökkentését célozza. A technológia segítségével nagy tömegben kezelhető a kevert települési szilárd hulladék, az aerob folyamat végére az anyag bomló szerves anyag tartalma jelentősen lecsökken (stabilizálódik). A módszerrel, -sikeres alkalmazása esetén- a jogszabályban előírt csökkentési arányok teljesíthetők.

A komposztálás gazdaságosságát –ily módon a komposztálandó anyagok mennyiségét és közvetve a csökkentési arányok teljesítését- nagyban befolyásolja a komposzt értékesítési csatornáinak megléte. A térségi települési önkormányzatok ebben a folyamat sikerét garantálhatják azzal, hogy a zöldterületeik gondozásához felhasznált komposztot a településen működő, vagy a hulladéklerakón üzemelő komposzttelepről vásárolják/szerzik be, ezzel stimulálva a komposztálótelepek hatékony működését.

IV. 3. A hulladéklerakóra kerülő veszélyes hulladék összetevők mennyiségének csökkentése

A kommunális hulladéklerakó aljzatszigetelése és műszaki kialakítása nem véd kellő mértékben a települési szilárd hulladékban lévő veszélyes összetevők későbbi káros hatásaitól. Közös célunk kell hogy legyen tehát annak elérése, hogy a depóniára minél kevesebb veszélyes hulladék kerüljön. Jelenleg a lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok szinte teljes egészében műszaki védelemmel nem rendelkező lerakókra kerülnek. A térségben csak néhány kísérlet volt a lakossági veszélyes hulladékok összegyűjtésére (Hajdúböszörményi Ifjúsági Természetvédő Kör 2003-2004), mely akciók során egy-egy alkalommal több tonna veszélyes hulladékot adtak le a lakosok (Hajdúböszörményben). Ez is tisztán mutatja hogy milyen mennyiségben keletkeznek a lakosságnál veszélyes hulladékok, melyek kezelésére külön gondot kell tehát fordítanunk.

A települési önkormányzatoknak több módszer is rendelkezésre áll, hogy minél nagyobb arányban gyűjtsék vissza a veszélyes hulladékokat. Legegyszerűbb az, hogy a településen működő oktatási intézményekben illetve egyéb közintézményekben megszervezik legalább a szárazelemek, tintapatronok valamint az elektronikai jellegű hulladékok külön gyűjtését. Ezen felül szükséges, hogy településenként évente legalább egy alkalommal ún. gyűjtőjárat induljon, mely átveszi a lakosságtól a mindennapi élet során keletkező veszélyes hulladékokat (festékes göngyölegek, növényvédőszer maradékok, akkumulátorok, gyógyszermaradványok stb.) A begyűjtött veszélyes hulladékok ártalmatlanításáról gondoskodni kell, melynek jelentős költségvonzata van. Szükséges továbbá legalább egy hulladékudvar megépítése 2006-ig, lehetőség szerint a megépülő hulladéklerakó telephelyén. Ezen hulladékudvaron a hasznosítható anyagok mellett lehetőség lesz a háztartásokban keletkező elektronikai hulladékok, valamint egyéb veszélyes hulladékok folyamatos leadására. 2008-ig meg kellene oldani, hogy hasonló feltételekkel hulladékudvar üzemeljen a térség minden 5000 lakosszámot meghaladó településén.

IV.4. Hulladéklerakóra kerülő csomagolóanyagok és egyéb hasznosítható anyagok mennyiségének csökkentése

A hulladékká vált csomagolóanyagok esetében 2005. július 1. napjáig el kell érni, hogy a hulladékká vált csomagolóanyagok: legalább 50% hasznosításra kerüljön, ezen belül legalább 25%-a anyagában kerüljön hasznosításra úgy, hogy ez az arány minden anyagtípusnál legalább 15% legyen.

A térségben nem végeztek részletes hulladékanalízist a szilárd hulladékban lévő csomagolóanyagok pontos mennyiségére vonatkozóan, azonban az Országos Hulladékgazdálkodási Terv számaival számolva, a térségben fejenként mintegy 55 kg keletkezik ezekből az anyagokból évente. Ez tehát éves szinten kb. 6500 tonna csomagolóanyag hulladék termelődést eredményezhet a térségben. Ha a jogszabály által előírtakat szigorúan be kívánjuk tartani, akkor 2005 július 1.-ig el kell érni azt, hogy éves szinten mintegy 3250 tonna csomagolóanyag hulladékot tudjunk szelektíven összegyűjteni, melyből legalább 812,5 tonna anyagában történő hasznosításra kell hogy kerüljön. Anyagtípusonként véve (fém, műanyag, papír) az anyagában történő hasznosítás minimum az összes mennyiség 15%-a kell legyen.

A hasznosítható anyagok kinyerése a települési szilárd hulladékáramból gazdasági és környezetvédelmi érdek egyaránt. A szelektív hulladékgyűjtő rendszerek egyik célja éppen ez. A szelektív gyűjtéssel elérhető a teljes hulladékmennyiség mintegy 30 %-os csökkentése, ami igen jelentős helymegtakarítást eredményezhet például a lerakók esetében. A szelektív hulladékgyűjtés a hulladék tömegének csökkentésén túl még egyéb előnyökkel is jár:

- csökkenti a környezet terhelését (lerakók veszélyességét, égetőmű káros anyag kibocsátását),
- a hasznosítható anyagok kinyerésével csökkennek a kezelés költségei, és egyben csökken a természeti erőforrások igénybevétele is,
- erősíti a lakosságban a környezeti tudatot (aktív részvétel a környezet állapotának javításáért).

A térségben nincs hagyománya a szelektív hulladékgyűjtésnek. Az oktatási intézményekben megvalósuló vas és papírgyűjtést azonban nevezhetjük a szelektív gyűjtés jellegzetes korai képviselőjének, több oktatási intézménynél jelenleg is működik.

A szelektív hulladékgyűjtés hazánkban legelterjedtebb módja a gyűjtőszigetek alkalmazása. A térségben minimum 2000 lakosonként kell elhelyezni szelektív

hulladékgyűjtő szigetet, melyben a műanyag, papír, fém szelektív gyűjtése megoldható (az ISPA programban ettől több szerepel) Látni kell azonban azt, hogy pusztán hulladékgyűjtő szigetek alkalmazásával a jogszabály által előírt visszagyűjtési arányok nem érhetők el. Ezért fontos egyéb eszközök alkalmazása, úgymint évente legalább egy papír és vasgyűjtés a térség minden általános iskolájában, legalább a papírhulladék szelektív gyűjtése minden oktatási és közintézményben, valamint a kereskedelmi egységek és termelőüzemek bevonása a szelektív hulladékgyűjtésbe oly módon, hogy a hasznosítható anyagokat ezektől az egységektől a közszolgáltató külön szállítja el, majd válogatja a válogatóüzemben.

Nagyon fontos, hogy a területen a szelektív hulladékgyűjtés ne rövid ideig tartó kísérleti jelleggel, hanem alapos, gondos előkészítés után, folyamatosan történjék. Nagy szerep hárul a szelektív gyűjtés bevezetésében a települési önkormányzatra is.

A lakosság aktívabb részvételét kívánja a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés fokozatos bevezetése, melynek lényege, hogy a háztartásokban egy külön edényben/zsákban gyűjtik a hasznosítható anyagokat (a közszolgáltató részletes útmutatása alapján), majd ennek elszállítása és válogatása a kevert hulladéktól elkülönítve történik. Ezt a rendszert az érintett térségben 2006-ig 15000, majd 2007-től folyamatosan legalább 30000 lakos bevonásával lenne szükséges beindítani. Tapasztalatok szerint a jelentősebb visszagyűjtési arányok elérését (20-30%) csak és kizárólag házhoz menő szelektív hulladékgyűjtéssel lehet megoldani, ezért ennek a rendszernek a beindítására különös hangsúlyt kell fektetni.

A hasznosítható anyagok kinyerését, illetve az erre tett erőfeszítéseket stimulálhatja ha működik olyan hasznosító kapacitás a begyűjtött anyagokra, melyek piacképes árakkal elősegítik a rendszer működésének sikerét. A tervezési időszak alatt meg kell vizsgálni saját, illetve a térségben begyűjtött egyes anyagok hasznosítását végző vállalkozások (hulladékgazdálkodási háttérpar) megvalósításának lehetőségeit.

A hasznosítható anyagok (nem elsősorban csomagolóanyagok) külön gyűjtésének, valamint a közszolgáltatói tevékenységnek fontos része az un. lomtalanítási akciók megszervezése, melyből az érintett területen évente és településenként legalább egyet kell lebonyolítani. A lomtalanítás során is visszagyűjtésre kerülhetnek olyan anyagok, melyek további hasznosításra vagy újrahasználatra alkalmasak lehetnek.

IV. 5. Hulladéklerakóra kerülő, anyagában nem hasznosítható hulladékok mennyiségének csökkentése

Bizonyos hulladékanyagok, amelyek anyagukban történő hasznosításra már nem alkalmasak, kalóriatartalmuk miatt még termikusan hasznosíthatók. A hulladéklerakó depónia élettartamának növelése miatt is fontos, hogy minél kevesebb anyag kerüljön lerakásra. A válogatóüzem ún. „rejekt” hulladéka, vagy a mechanika-biológiai kezelés végtermékének egyes frakciói (papír, PVC-mentes műanyag, fa stb.) egyes ipari kazánokban történő hasznosításának lehetőségét (együttégető művek stb.) gazdaságossági számítások elvégzésével meg kell vizsgálni. Éves szinten akár a térségből származó 4-5 ezer tonna hulladékanyag lerakását lehet elkerülni ilyen módon. Jelenleg probléma, hogy a térségben –illetve az egész országban- nem működik olyan égető kapacitás, amely hasonló jellegű hulladékanyagok égetését célozza. A Terv első felülvizsgálatának idejére (2006 június) azonban ez a helyzet feltehetően változni fog.

IV. 6. Egészségügyi hulladékok

A településeken működő egészségügyi intézmények működéséből származó hulladékok szelektív gyűjtéséről és arra specializálódott szervezetnek történő átadásáról minden intézménynek gondoskodnia kell. Cél mindenekelőtt az, hogy egészségügyi jellegű hulladék (fertőző vagy nem fertőző) ne kerüljön a hulladéklerakóra. Az intézményekben a szelektív gyűjtés szigorú ellenőrzése környezetvédelmi és közegészségügyi érdekből egyaránt fontos.

IV.7. Gumiabroncs hulladék

A 22/2001. (X. 10.) KöM rendelet (továbbiakban: Lr.) alapján: hulladéklerakón tilos elhelyezni használt egész gumiabroncsot 2003. július 1-je után, a hulladéklerakó-építés műszaki létesítményeinek céljára használt gumiabroncsok, valamint a kerékpár gumiabroncsok és az 1400 mm külső átmérőnél nagyobb gumiabroncsok kivételével, továbbá az aprított használt gumiabroncsot 2006. július 1-je után.

A jogszabályban előírtak betartásához szigorú átvételi előírásokat kell kidolgozni a hulladéklerakó üzemeltetőjének, mely garantomája, hogy gumiabroncs hulladék nem kerül lerakásra. Biztosítani kell továbbá annak a lehetőségét, hogy a megépülő

hulladékudvar(ok)on illetve a lomtalanítási akciók során a lakosságnak lehetősége legyen a saját gépjárműabroncsok leadására. A begyűjtött gumiabroncs hulladékok hasznosításra történő átadásáról a hulladéklerakó üzemeltetőjének kell gondoskodnia.

IV.8. Építési és bontási hulladékok

Csökkentési célkitűzés a technológiák ismeretében nem lehetséges, tekintettel arra, hogy a szakértői vélemények hosszútávon is a keletkező hulladék mennyiségének évenkénti kis mértékű növekedését jósolják, 15 éves távlatban is. A lerakandó inert hulladék mennyiségének csökkentése egyedül a feldolgozó, hasznosító kapacitás növelésével lehetséges. Az Országos Hulladékgazdálkodási Terv szerint kb. 300 kg/fő építési és bontási hulladék képződéssel kell számolni. A térségre vetítve ez mintegy 35.000 tonna építési-bontási hulladék képződést jelent évente. Jelenleg ez a frakció a térségben működő hulladéklerakókba kerül elhelyezésre, illetve igen gyakran településeken lévő mélyedések, kubikgödrök stb. feltöltésére használják. Ezeknek a feltöltéseknek a hatósági ellenőrzése a jövőben feltehetően szigorodni fog, a működő lerakók bezárásra kerülnek, így nagy mennyiségű építési és bontási hulladék fog megjelenni, melynek ártalmatlanításáról/hasznosításáról gondoskodni kell. Az új hulladéklerakó időszakos takarásához kisebb mennyiség felhasználható, azonban célszerű megvizsgálni egy mobil kezelőrendszer (törő, aprító, osztályozó) üzembe helyezésének lehetőségét. A berendezéssel a keletkezés közelében (ennél a hulladékfajtánál sem indokolt az anyag hosszabb „utaztatása” az új depóniához) lehetne kezelni az anyagot, és az előállított különböző szemcseméretű frakciót lehetőség szerint helyben lehetne felhasználni útalapokhoz, vagy területfeltöltési munkákhoz.

IV.9. Állati hulladékok

A térségben működő gyepmesteri telepek és állati hulladék biztonságos leadását lehetővé tevő létesítmények (akár hűthető konténerek a területi hulladékgazdálkodási terv szerint) további üzemeltetése mindenképpen indokolt az állattartás és állattenyésztés széleskörű elterjedése miatt. Ezeknek a konténerállomásoknak a kiépítése a döggutak bezárásával sürgetővé fog válni.

A településen működő állati hulladéktemető működését környezetvédelmi szempontból 2003. december 31-ig felül kellett vizsgálni (71/2003. (VI. 27) FVM rendelet 18.§ (1) bekezdése alapján), állati hulladék ártalmatlanítása ilyen létesítményekben a fenti rendelet 18.§ (2) bekezdése alapján 2005. december 31-ig végezhető.

IV.10. Szennyvíziszap hulladék, folyékony hulladék

A kommunális szennyvíziszap mennyisége a csatornázási, szennyvíztisztítási program előrehaladásával abszolút értelemben folyamatosan növekedni fog. A keletkező és hasznosítandó iszapmennyiségek relatív csökkentése a szennyvíztisztítási és iszapkezelési technológiákkal lehetséges lesz. A hasznosításra nem alkalmas iszapok mennyiségét fokozatosan csökkenteni kell a közcsatornába vezetett ipari szennyvizek minőségének szigorú ellenőrzésével, szükség esetén korlátozásokkal.

A területen keletkező szennyvíziszap hasznosítási arányát országos szinten 2008-ra minimálisan 56 %-ra kell növelni. (Komposztálás, mezőgazdasági elhelyezés, energianyerés), ennek érdekében a helyi tervekben szereplő tervezett szennyvíziszap hasznosítási arányoknak is meg kell közelítenie ezt a szintet, a helyi adottságok figyelembevételével.

A térségben több településen végeznek szennyvíziszap komposztálást, és az új hulladéklerakón is létesül egy komposztálótér mely képes lesz fogadni szennyvíziszapot, így feltehetően teljesíthető az előírt minimum 56%-os hasznosítási arány 2008-ra. Ipari szennyezéssel bíró szennyvíziszapoknál (pl. Hajdúböszörmény) kezelési kísérleteket lenne szükséges lefolytatni annak érdekében, hogy az iszap ne kerüljön jelentős költséggel az ország más részére ártalmatlanítás céljából, illetve ilyen jellegű technológia felkutatása indokolt.

A Hulladékgazdálkodási törvény úgy rendelkezik, hogy azokat a lakosságnál hulladékká vált folyadékokat, amelyeket nem vezetnek el, és nem bocsátanak ki szennyvízelvezető hálózaton, illetve szennyvíztisztító telepen keresztül, folyékony hulladéknak kell tekinteni és arra a törvény rendelkezései az érvényesek (3. § d). A települési folyékony hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeit a 213/2001. (XI. 14.) Korm. rendelet szabályozza.

A Hulladékgazdálkodási törvény előírja azt, hogy az önkormányzat köteles közszolgáltatást biztosítani (a folyékony hulladékok elszállítására), a közszolgáltatót helyi rendeletben megnevezni. Az önkormányzat felelőssége a kiválasztás során vizsgálni azt, hogy a szükséges engedélyekkel rendelkezik-e a szolgáltató, és csak azt választhatja, amelyik az összes jogszabályi feltételnek megfelel.

Tekintettel arra, hogy a csatornázási beruházások további előrehaladása várható a tervezési időszak alatt, a szennyvízgyödrök számának –folyékony hulladékok mennyiségének- erőteljes csökkenése várható.

A térségben meglévő szennyvízleürítő helyek esetében az üzemeltető (nem minden esetben az önkormányzatra vonatkozó előírás) – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – 2002. március 31-ig köteles (volt) a meglévő, engedéllyel rendelkező vagy üzemelő hulladéklerakót, illetve leürítő helyet az illetékes környezetvédelmi felügyelőségnek bejelenteni (203/2001. (XI. 14.) Korm. rendelet 28.§ (1) bekezdés). Leürítő hely esetében a környezetvédelmi hatóságnak a kötelezést elrendelő határozata esetében felülvizsgálatot kell lefolytatni.

A tervezési területen el kell érni azt, hogy folyékony hulladék leürítés kizárólag szennyvíztelep leürítő műtárgyába történhessen. Ezt az önkormányzatok a közszolgáltató kijelölése során szabályozhatják, illetve előírhatják.

IV.11. Illegális hulladéklerakások megakadályozása a meglévők felszámolása

A területen jelenleg működő hulladéklerakók bezárása és a rekultivációs munkák elvégzése az új hulladéklerakó üzembe helyezése után, a környezetvédelmi hatóság kötelezése alapján kell hogy megvalósuljon. Ez a térségben 12 hulladéklerakó rekultivációját jelenti majd. A szóban forgó hulladéklerakók környezetvédelmi felülvizsgálata elkészült, a rekultivációs munkák részleteit, illetve a beavatkozás fokát a környezetvédelmi hatóság állapítja meg kiadott kötelezésében.

A településeken megjelenő illegális hulladéklerakók felderítése és felszámolása környezetvédelmi és közegészségügyi szempontból egyaránt fontos. A lerakások felderítésében a településen működő mezőőri szolgálat vagy közterület felügyelet játszhat fontos szerepet, az elszállítás és annak költsége azonban továbbra is a települési önkormányzat feladata marad (amennyiben a hulladék tulajdonosa nem azonosítható). Ez a feladat az önkormányzatoknak folyamatosan anyagi megterhelést jelent, kisebb, forráshiánnyal küszködő települések esetén előfordulhat hogy nem jut pénz ezek felszámolására. Sőt, a hulladékkezelési díjak ugrásszerű növekedésével és a meglévő lerakók bezárásával (az új depónia akár 40-50 km-re kerül egyes településektől) számolni kell az illegális hulladéklerakások számának növekedésével is. Ez fokozott terhet ró majd az érintett önkormányzatokra.

Az illegális hulladéklerakásokkal lehet még találkozni a térségben lévő üdülőövezetekben és kertészekben, tanyaközpontok körül ahol a rendszeres szemétszállítás jelenleg nem megoldott, ezért fontos ezen településrészek bekapcsolása a rendszeres szemétszállításba. A települések kivezető útjai mentén elhelyezett –és rendszeresen ürített- hulladékgyűjtő konténerek szintén elősegítik a vadlerakások visszaszorítását, viszont nem megfelelő üzemeltetésük ellenkező hatást válthat ki.

A közterületeken elhagyott, eldobott hulladékok mennyiségének visszaszorítását célozza a közterületen elhelyezett hulladékgyűjtő edények számának jelentős növelése.

IV.12. Szemléletformálás, oktatás

A lakosság körében megfigyelhető közömbösség vagy adott esetben tudatlanság a környezetünk védelmével kapcsolatban gyakran okozza pl. a szelektív hulladékgyűjtő rendszerek működésképtelenségét. Ezért kiemelt hangsúlyt kell fektetni a térségben a környezeti nevelésre elsősorban az általános iskolás és középiskolás diákok körében. A hulladéklerakó területén kialakított látogatóterem, mint oktatóközpont működhet, melyet a térség diákjai 18 éves korukig legalább egy alkalommal meglátogathatnak. Az oktatóterem kialakítása a jelenlegi lerakó építési szakaszában nem valószínűsíthető, ezért minél előbb meg kell találni a finanszírozás lehetőségét egy ilyen létesítmény felszerelésére és üzemeltetésére. Ezen kívül folyamatos oktató, nevelő tevékenységet kell hogy végezzenek a térségben működő, környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek valamint oktatási intézmények is.

IV.13. Közgazdasági és jogi környezet

A települési önkormányzatok helyi rendeletekben szabályozhatják a közszolgáltatás igénybevételét, szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos kötelezettségeket, illegális hulladéklerakásokkal kapcsolatos intézkedéseket, szankciókat stb. Az önkormányzatok hatáskörébe tartozik helyi elkülönített környezetvédelmi alap létrehozása is, mely alapból az adott településen közcélú feladatok elvégzése finanszírozható, pl. oktatási tevékenységek, illegális lerakások felszámolása stb.

IV.14. Egyéb

Az érintett térségre jellemző a települések egymáshoz viszonyított nagy távolsága. Az új hulladéklerakótól egyes térségek olyan távolságban találhatóak (Polgár és környéke), hogy meg kell fontolni egy hulladék átrakóállomás építésének lehetőségét. Az erre vonatkozó gazdaságossági számításokat 2006-ig el kell végezni. Az átrakóállomás megépítése a gazdaságossági számítások figyelembe vételével 2008-ig meg kell hogy valósuljon. Az átrakóállomás megépítésével csökkennek a hulladék szállításának költségei.

Jelen hulladékgazdálkodási terv 2006-os évi felülvizsgálatához szükséges egy a térségre kiterjedő részletes és átfogó hulladékanalízis és tanulmány elkészítése, mely alapján nyomon követhető a kitűzött célok elérésének folyamata (a szerves anyag, veszélyes hulladékok és a csomagolóanyagok lerakására vonatkozóan), valamint lehetőség nyílik új feladatok meghatározására a tanulmány alapján.

V. A térség 2004-2008 tervezési időszakra vonatkozó cselekvési programja

Akciók	Határidő	Felelős	Becsült költség	Finanszírozás lehetséges forrása
1., Képződő hulladékok mennyiségének csökkentése/jelenlegi termelődés lehetőség szerinti szinten tartása				
1.1. Az önkormányzat és intézményeinek beszerzéseiben az eldobható csomagolású – egyutas- termékek visszaszorítása, hosszabb élettartamú termékek kiválasztása és beszerzése	A Terv kihirdetése napjától	Települési önkormányzatok	Nem jelent számottevő plusz költséget	
1.2. Hulladékképződést figyelembe vevő szállítási díjak, tarifák megállapítása (szennyező fizet elv), zsákos rendszer bevezetésének kidolgozása, számítások, megvalósíthatósági tanulmány elkészítése a szolgáltatási területen	2006-ig	Közzszolgáltató	500 e Ft	Közzszolgáltató pályázati források igénybevételeivel
1.3. Továbbá: Lásd oktatási és szemléletformálási rész				
2.,Hulladéklerakóra kerülő szervesanyag mennyiségének csökkentése				
<i>A mért értékhez viszonyítva a lerakással ártalmatlanított biológiailag lebomló szervesanyag-tartalmat</i>				
<i>2004. július 1 napjáig 75%-ra, 2007. július 1 napjáig 50%-ra, 2014. július 1 napjáig 35%-ra kell csökkenteni. (megj.: a tervezési időszak alatt 50%-os csökkentést kell elérni)</i>				
2.1. Zöldterületeken keletkező zöldhulladékok, nyesedékek helyben történő hasznosítása (helyben tartása), aprítása talajtakaróként való felhasználása	2005-től	Nagyobb települési önkormányzatok, közzszolgáltató	Aprítógép(ek) vásárlás kb. 2-3 millió Ft/db, üzemeltetés költsége 2,5 millió Ft/év/db	Települési önkormányzatok illetve közzszolgáltató központi forrás igénybevételeivel
2.2. Hulladéklerakóra szállított tiszta zöldhulladék vagy biomassza lerakásának teljes körű megtiltása hulladéklerakón létesített komposztálótelepen történő komposztálása	2005-től	Közzszolgáltató	Beruházás 40-50 millió Ft, üzemeltetés fajlagos (Ft/t) költsége technológiától függ	Beruházás finanszírozva Uniós forrásból, üzemeltetés költsége a közzszolgáltatót terheli
2.3. Kisebb kapacitású, helyi igényeket kielégítő települési komposztálótelepek létesítése a térségben legalább 10000 lakosonként	2008-ig	Települési önkormányzatok	Összes beruházás 50-60 millió Ft, üzemeltetés költsége a kihasználtságtól függően változó	Települési önkormányzatok központi források igénybevételeivel
Akciók	Határidő	Felelős	Becsült költség	Finanszírozás lehetséges forrása
2.4. Kerti zöldhulladékok komposztálásának elősegítése, legalább 600 komposztálóedényzet biztosítása a lakosságnak	2006-ig	Települési önkormányzatok	Komposztáló edényzet 10 ezer Ft/db: 6 millió Ft	Települési önkormányzatok központi forrás igénybevételeivel

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

2.5. Kerti zöldhulladékok komposztálásának elősegítése, további legalább 600 komposztálóedényzet biztosítása a lakosságnak	2008-ig	Települési önkormányzatok	Komposztáló edényzet 10 ezer Ft/db: 6 millió Ft	Települési önkormányzatok központi forrás igénybevételével
2.6. Hulladéklerakóra kerülő hulladékok mechanikai-biológiai kezelése a lerakásra kerülő szervesanyag tartalom csökkentése érdekében	Technikai és gazdasági viszonyokat figyelembe véve de legkésőbb 2006-tól	Közzszolgáltató illetve a lerakótelep üzemeltetője	Beruházás 50-100 millió Ft, üzemeltetés fajlagos (Ft/t) költsége technológiától függően változó	Beruházás Uniós forrásból finanszírozva, üzemeltetés költsége a közzszolgáltatót terheli
2.7. Házi komposztálás és komposztfelhasználás népszerűsítése, szemléletformáló tevékenység (lásd még oktatás, szemléletformálás)	2008-ig folyamatos	Települési önkormányzatok, helyi civil szervezetek	Évente a térségben legalább 1 millió Ft	Központi forrás igénybevételével
2.8. Települések zöldterületein komposzt felhasználás, beszerzés lehetőség szerint a hulladéklerakón előállított komposztból	2008-ig folyamatos	Települési önkormányzatok	Településenként változó (komposzt felhasználástól függően)	Települési önkormányzatok
2.9. Zöldhulladékok elkülönített (zsákos) gyűjtésének gazdaságossági számításainak elvégzése, megvalósíthatósági tanulmány elkészítése a térségre vonatkozóan	2006-ig	Közzszolgáltató	1 millió Ft	Közzszolgáltató
2.10. Zöldhulladékok elkülönített gyűjtésének "próbaüzeme" családi házas övezetben legalább 1000 családi házas ingatlan bevonásával	2008-ig	Közzszolgáltató	6-8 millió Ft/év	Közzszolgáltató

3., Hulladéklerakóra kerülő veszélyes hulladék összetevők mennyiségének csökkentése

A **veszélyes hulladékok** mennyiségének 30 %-a 2008-ig hasznosításra kerüljön (vörösiszap nélkül), ennek érdekében a helyi tervben a települési szilárd hulladék veszélyes komponenseinek elkülönített gyűjtési rendszerét ki kell alakítani, és a település számára elérhető hasznosító szervezetek számára át kell adni.

Akciók	Határidő	Felelős	Becsült költség	Finanszírozás lehetséges forrása
3.1. A településen működő oktatási intézményekben veszélyes hulladéknak minősülő szárazelemek gyűjtése, gyűjtőláda kihelyezése –intézményenként legalább egy- és elszállíttatása	2005-től	Települési önkormányzat	Gyűjtőedényzet kihelyezése 3 millió Ft Ártalmatlanítás költsége Évi 3-5 millió Ft	Települési önkormányzatok központi forrás igénybevételével
3.2. Az Önkormányzat üzemeltetésében lévő közintézményekben a veszélyes hulladéknak minősülő anyagok elkülönített gyűjtése –intézményenként legalább egy gyűjtőponttal- és átadása lehetőség szerint hasznosító szervezeteknek	2005-től	Települési önkormányzat jegyzője	Edényzet kihelyezése 3 millió Ft Üzemeltetés, ártalmatlanításra történő átadás Évi 3-5 millió Ft	Települési önkormányzatok központi forrás igénybevételével

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

3.3. Lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok begyűjtésére településenként legalább egy begyűjtés megszervezése évente, megfelelő publicitással és minden városrészt érintően	2005-től	Települési önkormányzat jegyzője	14 településre vonatkoztatva évente kb. 8 millió Ft	Települési önkormányzatok központi forrás igénybevételével
3.4. Lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok folyamatos leadását lehetővé tevő legalább 1 hulladékudvar létrehozása (szárazelemek, szennyezett csomagolóanyagok, elektronikai hulladékok, elhasznált vegyszerek, tintapatronok, fáradtolajok, festékek) a hulladéklerakó területén	2006-ig	Közzolgáltató	Kb. 6 millió Ft, üzemeltetés további 5 millió Ft/év	Közzolgáltató központi forrás igénybevételével
3.5. Lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok folyamatos leadását lehetővé tevő hulladékudvarok létrehozása minden 5000 főt meghaladó településen (szárazelemek, szennyezett csomagolóanyagok, elektronikai hulladékok, elhasznált vegyszerek, tintapatronok, fáradtolajok, festékek)	2008-ig	Érintett települési önkormányzatok	Érintett településenként beruházás 6 millió Ft, üzemeltetés évi 3 millió F	Települési önkormányzatok központi forrás segítségével

4., Hulladéklerakóra kerülő csomagolóanyagok és egyéb hasznosítható anyagok mennyiségének csökkentése

A hulladékká vált csomagolóanyagok esetében 2005. július 1. napjáig el kell érni, hogy a hulladékká vált csomagolóanyagok: legalább 50% hasznosításra kerüljön, ezen belül legalább 25%-a anyagában kerüljön hasznosításra úgy, hogy ez az arány minden anyag típusnál legalább 15% legyen.

Akciók	Határidő	Felelős	Becsült költség	Finanszírozás lehetőséges forrása
4.1. Szelektív hulladékgyűjtő szigetek kihelyezése legalább 2000 lakosonként –de minden településen legalább - ahol a papír, üveg és műanyag csomagolóanyag hulladék elkülönített gyűjtése megoldható, az anyagok előkészítése és hasznosításra történő átadásra (ISPA beszerzési tender első ütemében 116 gyűjtősziget vásárlása szerepel)	2005 év közepétől	Közzolgáltató	Kb. 40 millió Ft beruházási költség, plusz kb évi 10 millió Ft üzemeltetésre	Beruházás részben Uniós forrásból finanszírozott, üzemeltetés a közzolgáltatót terheli
4.2. Az. un. házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés beindítása legalább 15000 lakos bevonásával, amely során a hasznosítható anyagok (műanyag, papír, üveg) egy edényzetben –vagy zsákban- kerülnek elszállításra majd utóválogatásra	Legkésőbb 2006-tól a piaci viszonyok figyelembe vételével	Közzolgáltató	Éves költség kb 15 millió Ft plusz válogatás költsége cca. 7 millió Ft/év	Közzolgáltató
4.3. Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés –előbbieket szerint- legalább 30000 lakos bevonásával	Legkésőbb 2007-től a piaci viszonyoktól függően	Közzolgáltató	Éves begyűjtési költség cca. 35.millió Ft plusz válogatás költsége 20 millió Ft/év	Közzolgáltató
4.4. Előzőeknek megfelelő szelektív hulladékgyűjtés további kiterjesztése a szolgáltatási területen a gazdaságossági szempontok figyelembevételével	2007 után folyamatosan	Közzolgáltató	Gyűjtésbe bevont lakások számától függően	Közzolgáltató
4.5. Minden köztisztviselőben a papírhulladékok szelektív gyűjtése és hasznosításnak	Legkésőbb 2005-től	Települési önkormányzatok	Edényzet kihelyezése kb. 1	Települési önkormányzatok

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

történő továbbadása			millió Ft	
4.6. Kis és nagykereskedelmi egységek, termelőüzemek (közületek) bevonása a hulladékok szelektív gyűjtésébe, hasznosítható anyagok (papír, műanyag fém) elkülönített gyűjtése a termelő telephelyén	2005-től	Közzszolgáltató	Edényzet kihelyezése, ürítése, 20 millió Ft/év, utóválogatás évi 5 millió Ft partnerek számától függően	Programba bevont vállalkozások
Akciók	Határidő	Felelős	Becsült költség	Finanszírozás lehetséges forrása
4.7. Évente legalább egy vas és papírgyűjtés a település általános iskoláiban	Legkésőbb 2005-től	Települési önkormányzatok	Nincs számottevő költségvonzata	
4.8. Településenként évente legalább egy alkalommal lomtalanítási akció szervezése minden lakost és településrészt érintve, hasznosítható anyagok újrahasználat, értékesítése	Legkésőbb 2005-től	Települési önkormányzatok, közzszolgáltatóval együttműködve	Évente kb. 10 millió Ft	Települési önkormányzatok illetve közzszolgáltató
4.9. Műanyag/fém/papír csomagolóanyag vagy egyéb hulladékanyag feldolgozó/előkezelő berendezés telepítésére vonatkozó gazdaságossági számítások elvégzése, melynek célja térségben a visszagyűjtési arány folyamatos növelése, a szelektív hulladékgyűjtési rendszer és utóválogatás gazdaságosságának fokozása céljából	2005 év végéig	Közzszolgáltató	500 ezer Ft	Közzszolgáltató
5., Hulladéklerakóra kerülő, anyagában nem hasznosítható hulladékok mennyiségének csökkentése				
5.1. Anyagában nem hasznosítható hulladékösszetevők úgymint papír, PVC-mentes műanyag, fa termikus ártalmatlanításra való előkészítése	Piaci viszonyoktól függően	Közzszolgáltató, illetve a lerakótelep üzemeltetője	Évi kb. 2000 tonnával I számolva kb. 25 millió Ft/év plusz beruházás költsége kb. 50 millió Ft	Beruházás egy része Uniós forrásból fedezve, üzemeltetés költsége a közzszolgáltatót terheli
6., Egészségügyi hulladékok				
6.1. Önkormányzat illetékességi területén működő egészségügyi intézményekben a fertőző és nem fertőző egészségügyi hulladékok elkülönített gyűjtése, és ártalmatlanítónak történő átadása	Terv kihirdetésétől	Települési önkormányzat	Intézményenként változó	Települési önkormányzat, illetve egészségügyi intézmény (pl. háziorvosi rendelő)

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

Akción	Határidő	Felelős	Becsült költség	Finanszírozás lehetséges forrása
7., Gumiabroncs hulladék				
A 22/2001. (X. 10.) KöM rendelet (továbbiakban: Lr.) alapján: hulladéklerakón tilos elhelyezni használt egész gumiabroncsot 2003. július 1-je után, a hulladéklerakó-építés műszaki létesítményeinek céljára használt gumiabroncsok, valamint a kerékpár gumiabroncsok és az 1400 mm külső átmérőnél nagyobb gumiabroncsok kivételével, továbbá az aprított használt gumiabroncsot 2006. július 1-je után				
7.1. Hulladéklerakó üzemeltetési tervében a gumi átvétel szabályainak rögzítése és az elkülönített tárolás lehetőségének biztosítása, az átvett gumihulladék lehetőség szerinti hasznosítónak történő átadásáról gondoskodni	Hulladéklerakó üzembehelyezésétől, illetve az idézett jogszabály által előírt határidők betartásával	Közzszolgáltató	Ártalmatlanítás és tárolás plusz költsége	Közzszolgáltató
7.2. Lakosságnál keletkező gumabroncs-hulladék átvételének biztosítása hulladékudvaron, illetve lomtalanítási akció keretén belül	Új lerakó átadásától folyamatosan	Közzszolgáltató	Lomtalanítás, hulladékudvar üzemeltetésének költségébe beépülve	Közzszolgáltató, illetve települési önkormányzatok közötti szerződés alap szerint
8., Építési és bontási hulladékok				
8.1. Építési-bontási hulladékok hasznosítását (aprítás, rostálás) célzó beruházás gazdaságossági számításainak elvégzése, megvalósíthatósági tanulmány elkészítése az érintett térségben	2005-ig	Közzszolgáltató	1 millió Ft	Közzszolgáltató
8.2. Építési-bontási hulladékok további hasznosítását elősegítő –helyi igényeket kielégítő- fejlesztések megvalósítása – területi szinten vagy meghatározott lakossámonként (gazdaságossági számítások alapján)	2007-ig	Közzszolgáltató illetve érintett települési önkormányzatok	Beruházások, fejlesztések számától függően	Közzszolgáltató illetve települési önkormányzatok központi forrás igénybevételével
9., Állati hulladékok				
9.1. Meglévő, önkormányzat üzemeltetésében lévő döggutak felülvizsgálata/felszámolása a környezetvédelmi hatóság kötelezése alapján	2005. december 31-ig	Települési önkormányzatok	Településenként változó	Települési önkormányzatok központi forrás igénybevételével
Akción	Határidő	Felelős	Becsült költség	Finanszírozás lehetséges forrása
9.2. Korszerű, környezetvédelmi és közegészségügyi szempontokat kielégítő gyűjtőhelyek kialakítása és üzemeltetése minden településen	Legkésőbb 2006-tól	Települési önkormányzatok	Konténerek kihelyezése kb. 1,5-2 millió Ft/db plusz elszállítás költsége településenként változó	Települési önkormányzatok az állati hulladék begyűjtő és hasznosító céggel (ATEV, SZATEV) közösen
10., Szennyvíziszap hulladék, folyékony hulladék				
A területen keletkező szennyvíziszap hasznosítási arányát országos szinten 2008-ra minimálisan 56 %-ra kell növelni. (Komposztálás, mezőgazdasági elhelyezés, energianyerés), ennek érdekében a helyi tervekben szereplő tervezett szennyvíziszap hasznosítási arányoknak is meg kell közelítenie ezt a szintet, a helyi adottságok figyelembevételével.				

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

10.1. Az érintett területen keletkező szennyvíziszapok hasznosítására megvalósíthatósági tanulmány kidolgozása és gazdaságossági számítások elvégzése, különös tekintettel a komposztálás és a mezőgazdasági hasznosítás lehetőségeire	2006-ig	Települési önkormányzatok	5 millió Ft	Települési önkormányzatok központi forrás segítségével
10.2. A szükséges komposztálókapacitás kiépítése (amennyiben szükséges), termékminősítési eljárások lefolytatása, engedélyek beszerzése	2008-ig	Települési önkormányzatok	Szükséges beruházások számától függően	Érintett települési önkormányzatok, központi források igénybevételével
10.3. Veszélyes anyagokkal terhelt települési szennyvíziszapok kezelési programjának kidolgozása, megfelelő technológiák felkutatása	2007-ig	Érintett települési önkormányzat	15 millió Ft	Közszolgáltatást végző szervezetek központi forrás igénybevételével
10.4. Folyékony hulladék elszállítására engedéllyel rendelkező közszolgáltató kijelölése településenként	Terv kihirdetésétől	Települési önkormányzatok	Nincs számottevő költségvonzata	
10.5. Önkormányzat üzemeltetésében lévő szennyvíz leürítőhelyek környezetvédelmi felülvizsgálatának elvégzése, szükséges intézkedések elvégzése a környezetvédelmi hatóság kötelezése alapján	Környezetvédelmi hatóság kötelezésétől függően	Érintett települési önkormányzatok a közszolgáltatóval	Leürítőhelyenként 5 millió Ft-tal számolva	Érintett önkormányzatok a közszolgáltatóval, központi forrás igénybevételével
10.6 Folyékony hulladék leürítése kizárólag szennyvíztisztító telep leürítő műtárgyába történjen,	Terv kihirdetésétől, ill. a közszolgáltatók kijelölése után	Településen folyékony hulladék szállítást végző közszolgáltató	Leürítés pluszköltsége	Közszolgáltatást igénybe vevő lakosok
11., Illegális hulladéklerakások megakadályozása a meglévő illegális lerakók és műszaki védelemmel nem rendelkező hulladéklerakók felszámolása				
Akciók	Határidő	Felelős	Becsült költség	Finanszírozás lehetséges forrása
11.1. A jelenlegi, műszaki védelemmel nem rendelkező hulladéklerakók bezárása	Az új lerakó beüzemelése napjától, ill. az adott település "központi" hulladékgyűjtésbe történő bevonásától	Települési önkormányzatok	Településenként változó	Települési önkormányzatok
11.2. Bezárt hulladéklerakók rekultivációs munkáinak elvégzése (12 lerakó), a környezetvédelmi hatóság előírásainak megfelelően	A környezetvédelmi hatóság előírásának megfelelően	Települési önkormányzatok	Településenként változó	Települési önkormányzatok központi forrás igénybevételével
11.3. Illegális hulladéklerakások felderítése és hatósági intézkedés kezdeményezése	Terv kihirdetésétől	Települési önkormányzatok a mezőri szolgálattal, közterületfelügyelőkkel együttműködve (amennyiben működik ilyen	Mezőri szolgálatok, közterületfelügyelet fenntartása, nincs egyéb jelentős költségvonzata	Települési önkormányzatok elkülönített forrása, központi források igénybevételével

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

		a településen)		
11.4. Illegális hulladéklerakások felszámolása, lerakott hulladékok folyamatos elszállíttatása	Terv kihirdetésétől	Települési önkormányzatok	Alkalmoszerű, az érintett területen évi 12-15 millió forint költséggel kalkulálva	Települési önkormányzatok központi források igénybevételével
11.5. Oktatási intézményenként évente legalább egy szemétszedő akció a település kijelölt részén	2005-től	Önkormányzatok az oktatási intézményekkel közösen	Évente az érintett területen kb. 2 millió Ft	Települési önkormányzatok plusz közszolgáltató
Akciók	Határidő	Felelős	Becsült költség	Finanszírozás lehetséges forrása
11.6. Kertségekben, üdülőövezetekben, tanyaközpontokban rendszeres hulladékgyűjtés megszervezése, ezen területek közszolgáltatásba történő bevonása,	2005-től folyamatosan	Közszolgáltató	Érintett területen évi 15-20 millió Forint	Közszolgáltató hulladékkezelési közszolgáltatási díjból fedezve
11.7. Köztéri hulladékgyűjtő edényzetek kihelyezése (azokon a településeken ahol nincs) illetve a meglévők számának növelése, a tervidőszak végéig legalább 50%-kal	2008-ig	Közszolgáltató	Beruházás 500 edénnyel számolva kb. 6 millió Ft. plusz fenntartás költsége évi kb. 5 millió forint	Települési önkormányzatok, közszolgáltató központi forrás igénybevételével (elsősorban a beruházásra vehető igénybe)
11.8. Települések főbb kivezető útjai mentén hulladékgyűjtő konténerek kihelyezése és rendszeres ürítése (nem megfelelő üzemeltetés ellentétes hatást válthat ki és növelheti az illegális lerakások számát)	2005-től	Közszolgáltató	Konténerenként beruházás 500 ezer Ft plusz fenntartás éves szinten kb 300 ezer Ft/konténer	Települési önkormányzatok a közszolgáltatóval kötött szerződés alapján
12., Szemléletformálás, oktatás				
12.1. Hulladékos oktatóterem/látogatóközpont kialakítása az új lerakó telephelyén, az oktatóközpont fenntartása	2008-ig	Közszolgáltató	Oktatóterem felszerelése kb 1 millió Ft, fenntartás, előadó, kísérő díja évi kb. 2 millió Ft	Közszolgáltató illetve feladat végzésére alkalmas civil szervezet központi forrás igénybevételével
12.2. Hulladékpézdéssel, hulladékgazdálkodással kapcsolatos tudatformálás az új depónia és hulladékkezelő telepen, a szolgált települések diákjai 18 éves korukig környezetismeret óra keretén belül legalább egyszer látogassanak ki a telephelyre	2005-től	Települési önkormányzatok	Diákok utaztatása 1 millió Ft/év	Települési önkormányzatok központi források igénybevételével

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

Akciók	Határidő	Felelős	Becsült költség	Finanszírozás lehetséges forrása
12.3. Folyamatos szemléletformálás és oktatási tevékenység a témakörben (fogyasztási szokások, szelektív hulladékgyűjtés, komposztkészítés stb.)	Terv kihirdetésétől	Térségben működő civil szervezetek, oktatási intézmények	Környezetvédő civil szervezetek támogatása a térségben 5 millió Ft/év	Települési önkormányzatok civil alapja, központi források igénybevétele
13., Közgazdasági és jogi környezet				
13.1. Elkülönített pénzalap/környezetvédelmi alap létrehozása a közösség céljainak elérését biztosítandó feladatok elvégzéséhez (illegális hulladéklerakók felszámolása, oktatási, tudatformálási tevékenység stb.)	2005-től	Térségben működő nagyobb települési önkormányzatok	Önkormányzatonként eltérő	Települési önkormányzatok
13.2. Szükséges helyi rendeletek megalkotása különös tekintettel a szelektív hulladékgyűjtés, a hulladékudvarok használatának valamint az elhagyott hulladékok (illegális lerakók) szabályozásáról (amennyiben ilyen rendeletek nem léteznek)	Helyi sajátosságokat figyelembe véve 2005-től folyamatosan	Települési önkormányzatok	Nincs jelentős költségvonzata	
14., Egyéb				
14.1. Hulladék átrakóállomás megépítésének gazdasági és megvalósíthatósági tanulmány elkészítése Polgár-Görbeháza térségére vonatkozóan	2006-ig	Közzolgáltató	1 millió Ft	Saját forrás
14.2. Kb. 20000 lakost kiszolgáló átrakóállomás megépítése Polgár-Görbeháza térségében, amennyiben a gazdaságossági számítások ezt igazolják	2008-ig	Közzolgáltató	Kb. 35 millió Ft	Közzolgáltató központi forrás segítségével
14.3. Átfogó és részletes hulladékanalízis végzése, és tanulmány készítése a térségben keletkező települési szilárd hulladékok összetételéről, mely alapján jelen hulladékgazdálkodási terv 2006-ban esedékes felülvizsgálata mérésekre alapozva megbízhatóan elvégezhető	2006-ig	Közzolgáltató	2 millió Ft	Közzolgáltató központi forrás igénybevétele

VI. A térségben működő önkormányzatok felelősségi körébe tartozó egyes feladatok meghatározása a 2004-2008-as tervezési időszakra

1., Képződő hulladékok mennyiségének csökkentése/jelenlegi termelődés lehetőség szerinti szinten tartása	
Akciók	Határidő
1.1. Az önkormányzat és intézményeinek beszerzéseiben az eldobható csomagolású –egyutas- termékek visszaszorítása, hosszabb élettartamú termékek kiválasztása és beszerzése	A Terv kihirdetése napjától
2.,Hulladéklerakóra kerülő szervesanyag mennyiségének csökkentése	
A mért értékhez viszonyítva a lerakással ártalmatlanított biológiailag lebomló szervesanyag-tartalmat 2004. július 1 napjáig 75%-ra, 2007. július 1 napjáig 50%-ra, 2014. július 1 napjáig 35%-ra kell csökkenteni. (megj.: a tervezési időszak alatt 50%-os csökkentést kell elérni)	

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

2.1. Zöldterületeken keletkező zöldhulladékok, nyesedékek helyben történő hasznosítása (helyben tartása), aprítása talajtakaróként való felhasználása	2005-től
2.2. Kisebb kapacitású, helyi igényeket kielégítő települési komposztálótelepek létesítése a térségben legalább 10000 lakosonként	2008-ig
2.3. Kerti zöldhulladékok komposztálásának elősegítése, legalább 600 komposztálóedényzet biztosítása a lakosságnak	2006-ig
2.4. Kerti zöldhulladékok komposztálásának elősegítése, további legalább 600 komposztálóedényzet biztosítása a lakosságnak	2008-ig
2.5. Települések zöldterületein komposzt felhasználás, beszerzés lehetőség szerint a hulladéklerakón előállított komposztból	2008-ig folyamatos
3., Hulladéklerakóra kerülő veszélyes hulladék összetevők mennyiségének csökkentése <i>A veszélyes hulladékok mennyiségének 30 %-a 2008-ig hasznosításra kerüljön (vörösiszap nélkül), ennek érdekében a helyi tervben a települési szilárd hulladék veszélyes komponenseinek elkülönített gyűjtési rendszerét ki kell alakítani, és a település számára elérhető hasznosító szervezetek számára át kell adni.</i>	
3.1. A településen működő oktatási intézményekben veszélyes hulladéknak minősülő szárazelemek gyűjtése, gyűjtőláda kihelyezése – intézményenként legalább egy- és elszállíttatása	2005-től
3.2. Az Onkormányzat üzemeltetésében lévő közintézményekben a veszélyes hulladéknak minősülő anyagok elkülönített gyűjtése – intézményenként legalább egy gyűjtőponttal- és átadása lehetőség szerint hasznosító szervezeteknek	2005-től
Akciók	Határidő
3.3. Lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok begyűjtésére településenként legalább egy begyűjtés megszervezése évente, megfelelő publicitással és minden városrészt érintően	2005-től
3.4. Lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok folyamatos leadását lehetővé tevő hulladékudvarok létrehozása minden 5000 főt meghaladó településen (szárazelemek, szennyezett csomagolóanyagok, elektronikai hulladékok, elhasznált vegyszerek, tintapatronok, fáradtolajok, festékek)	2008-ig
4., Hulladéklerakóra kerülő csomagolóanyagok és egyéb hasznosítható anyagok mennyiségének csökkentése <i>A hulladékká vált csomagolóanyagok esetében 2005. július 1. napjáig el kell érni, hogy a hulladékká vált csomagolóanyagok: legalább 50% hasznosításra kerüljön, ezen belül legalább 25%-a anyagában kerüljön hasznosításra úgy, hogy ez az arány minden anyag típusnál legalább 15% legyen.</i>	
4.1. Minden közintézményben a papírhulladékok szelektív gyűjtése és hasznosítónak történő továbbadása	Legkésőbb 2005-től
4.2. Évente legalább egy vas és papírgyűjtés a település általános iskoláiban	Legkésőbb 2005-től
4.3. Településenként évente legalább egy alkalommal lomtalanítási akció szervezése minden lakost és településrészt érintve, hasznosítható anyagok újrahasználata, értékesítése	Legkésőbb 2005-től

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

5., Egészségügyi hulladékok	
5.1. Önkormányzat illetékességi területén működő egészségügyi intézményekben a fertőző és nem fertőző egészségügyi hulladékok elkülönített gyűjtése, és ártalmatlanítónak történő átadása	
6., Állati hulladékok	
6.1. Meglévő, önkormányzat üzemeltetésében lévő döngkutak felülvizsgálata/felszámolása a környezetvédelmi hatóság kötelezése alapján	2005. december 31-ig
Akciók	Határidő
6.2. Korszerű, környezetvédelmi és közegészségügyi szempontokat kielégítő gyűjtőhelyek kialakítása és üzemeltetése minden településen	Legkésőbb 2006-tól
7., Szennyvíziszap hulladék, folyékony hulladék	
<i>A területen keletkező szennyvíziszap hasznosítási arányát országos szinten 2008-ra minimálisan 56 %-ra kell növelni. (Komposztálás, mezőgazdasági elhelyezés, energianyerés), ennek érdekében a helyi tervekben szereplő tervezett szennyvíziszap hasznosítási arányoknak is meg kell közelítenie ezt a szintet, a helyi adottságok figyelembevételével.</i>	
7.1. Az érintett területen keletkező szennyvíziszapok hasznosítására megvalósíthatósági tanulmány kidolgozása és gazdaságossági számítások elvégzése, különös tekintettel a komposztálás és a mezőgazdasági hasznosítás lehetőségeire	2006-ig
7.2. A szükséges komposztálókapacitás kiépítése (amennyiben szükséges), termékminősítési eljárások lefolytatása, engedélyek beszerzése	2008-ig
7.3. Szennyvíziszapban lévő veszélyes hulladékok kezelése, kísérleti technológia(k) felkutatása és lefolytatása	2007-ig
7.4. Folyékony hulladék elszállítására megfelelő engedéllyel rendelkező közszolgáltató kijelölése településenként	Terv kihirdetésétől
7.5. Önkormányzat üzemeltetésében lévő szennyvíz leürítőhelyek környezetvédelmi felülvizsgálatának elvégzése, szükséges intézkedések elvégzése a környezetvédelmi hatóság kötelezése alapján	Környezetvédelmi hatóság kötelezésétől függően
7.6. Folyékony hulladék leürítése kizárólag szennyvíztisztító telep leürítő műtárgyába történjen,	Terv kihirdetésétől, illetve a közszolgáltatók kijelölése után
8, Illegális hulladéklerakások megakadályozása a meglévő illegális lerakók és műszaki védelemmel nem rendelkező hulladéklerakók felszámolása	
8.1. A jelenlegi, műszaki védelemmel nem rendelkező hulladéklerakók bezárása	az adott település "központi" hulladékgyűjtésbe történő bevonásától
8.2. Bezárt hulladéklerakók környezetvédelmi felülvizsgálata/rekultivációs munkáinak elvégzése, a környezetvédelmi hatóság előírásainak megfelelően	A környezetvédelmi hatóság előírásának megfelelően
8.3. Illegális hulladéklerakások felderítése és hatósági intézkedés kezdeményezése	Terv kihirdetésétől
8.4. Illegális hulladéklerakások felszámolása, lerakott hulladékok folyamatos elszállítása	Terv kihirdetésétől
8.5. Oktatási intézményenként évente legalább egy szemétszedő akció a település kijelölt részén	2005-től

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

Akciók	Határidő
9., Szemléletformálás, oktatás	
9.1. Hulladéképződéssel, hulladékgazdálkodással kapcsolatos tudatformálás az új depónia és hulladékkezelő telepen, a szolgált települések diákjai 18 éves korukig környezetismeret óra keretén belül legalább egyszer látogassanak ki a telephelyre	2005-től
10., Közgazdasági és jogi környezet	
10.1. Elkülönített pénzalap/környezetvédelmi alap létrehozása a közösség céljainak elérését biztosítandó feladatok elvégzéséhez (illegális hulladéklerakók felszámolása, oktatási, tudatformálás tevékenység stb.)	2005-től
10.2. Szükséges helyi rendeletek megalkotása különös tekintettel a szelektív hulladékgyűjtés, a hulladékudvarok használatának valamint az elhagyott hulladékok (illegális lerakók) szabályozásáról (amennyiben ilyen rendeletek nem léteznek)	Helyi sajátosságokat figyelembe véve 2005-től folyamatosan

VII. A térséget érintő, elkülönített (szelektív) hulladékgyűjtési rendszer kiépítésének ütemezése településekre bontva különös tekintettel a hasznosítható anyagok, a települési hulladékban lévő veszélyes hulladék összetevők és a szerves hulladékok elkülönített gyűjtésére vonatkozóan (2004-2008)

1. Hulladék gyűjtőszigetek alkalmazása, melyekben legalább a papír, a műanyag és az üveg elkülönített gyűjtése megoldható

Település	Lélekszám (fő)	Gyűjtőszigetek száma 2006-ig (db)	Gyűjtőszigetek száma 2008-ig* (db)
Balmazújváros	18149	15-17	15-17
Hajdúböszörmény	32220	20-24	20-24
Hajdúdorog	9640	9-11	9-11
Hajdúhadház	13070	11-13	11-13
Hajdúnánás	18235	15-17	15-17
Polgár	8438	7-9	7-9
Téglás	6385	5-7	5-7
Bocskai kert	2637	3-5	3-5
Folyás	405	1-3	1-3
Görbeháza	2672	3-5	3-5
Hortobágy	1737	3-5	3-5
Tiszagyulaháza	820	1-3	1-3
Újszentmargita	1591	3-5	3-5
Újtikos	956	2-4	2-4
Összesen	116955	összesen kb.116 db	Összesen kb. 116 db

* a gyűjtőszigetek számának növelése a tervidőszakon belül illetve azon túl csak abban az esetben indokolt, ha a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetése nem sikeres, illetve az adott településen nem kerül bevezetésre. A megadott számok helyi sajátosságokat figyelembe véve változhatnak indokolt esetben.

2. Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés, melynek során a háztartásokban keletkező hasznosítható anyagok (műanyag csomagolóanyag, papír, üveg) elkülönítetten, egy zsákban kerülnek gyűjtésre majd elszállításra a közszolgáltató által.

Település	Lélekszám (fő)	Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakosok száma 2006-ig (fő)	Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakosok száma 2008-ig * (fő)
Balmazújváros	18149	2200-2400	4400-4800
Hajdúböszörmény	32220	4100-4300	8200-8600
Hajdúdorog	9640	1200-1400	2400-2800
Hajdúhadház	13070	1600-1800	3200-3500
Hajdúnánás	18235	2300-2500	4600-5000
Polgár	8438	1000-1100	2000-2200
Téglás	6385	800-1000	1800-2000
Bocskai kert	2637	300-400	700-800
Folyás	405	50-100	150-200
Görbeháza	2672	300-400	600-800
Hortobágy	1737	200-300	400-500
Tiszagyulaháza	820	100-150	200-300
Újszentmargita	1591	200-250	400-500
Újtikos	956	120-150	250-300
Összesen:	116955	Összesen kb. 15000 fő	Összesen kb. 30000 fő

*a megadott értékek túlléphetők a program sikerétől függően és az előírt visszagyűjtési arányok figyelembevételével.

3., Hulladékudvarok kialakítása és üzemeltetése, ahol a lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok, „fehérárúk”, valamint hasznosítható anyagok folyamatosan leadhatók.

Település	Lélekszám (fő)	Hulladékudvar száma 2006-ig (db)	Hulladékudvar száma 2008- ig* (db)
Balmazújváros	18149	Regionális hulladéklerakón	1
Hajdúböszörmény	32220	Regionális hulladéklerakón	1
Hajdúdorog	9640	Regionális hulladéklerakón	1

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

Hajdúhadház	13070	Regionális hulladéklerakón	1
Hajdúnánás	18235	Regionális hulladéklerakón	1
Polgár	8438	Regionális hulladéklerakón	1
Téglás	6385	Regionális hulladéklerakón	1
Bocskai kert	2637	Regionális hulladéklerakón	-
Folyás	405	Regionális hulladéklerakón	-
Görbeháza	2672	Regionális hulladéklerakón	-
Hortobágy	1737	Regionális hulladéklerakón	-
Tiszagyulaháza	820	Regionális hulladéklerakón	-
Újszentmargita	1591	Regionális hulladéklerakón	-
Újtikos	956	Regionális hulladéklerakón	-
Összesen:	116955	1db	7 db

* a Terv 2006-ban esedékes felülvizsgálatánál pontosabban definiálható a hulladékudvarok száma, a már addigra működő hulladékudvar üzemeltetési tapasztalatait is figyelembe véve

4., Kereskedelmi egységek, termelőüzemek bevonása a szelektív hulladékgyűjtésbe, hasznosítható anyagok (elsősorban karton csomagolópapír, műanyag fólia) telephelyen történő elkülönített gyűjtése és elszállítása hasznosítóhoz (vagy válogatás és bálázás után hasznosítóhoz)

Település	Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont kereskedelmi egységek, termelőüzemek aránya 2006-ig (%)	Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont kereskedelmi egységek, termelőüzemek aránya 2008-ig (%)
Tervezési terület egészére vonatkoztatva	A működő (és hasznosítható hulladékot termelő) vállalkozások legalább 50%-a	A működő (és hasznosítható hulladékot termelő) vállalkozások legalább 70%-a

5., Veszélyes hulladék begyűjtőjárat

Minden településen évente legalább egy begyűjtőjárat szervezése a lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok összegyűjtésére 2005-től.

6., Lomtalanítási akció

Minden településen évente legalább egy lomtalanítási akció szervezése 2005-től a lakosságnál keletkező darabos hulladék, lom összegyűjtésére

7., Közintézményekben, oktatási intézményekben keletkező veszélyes hulladékok (elemek, tintapatronok stb.) elkülönített gyűjtése és átadása ártalmatlanításra

A tervezési terület minden településén az összes közintézményben és oktatási intézményben 2005-től legalább egy gyűjtőpontot kell kialakítani és fenntartani az intézményen belül keletkező veszélyes hulladékok elkülönített gyűjtésére.

8., Közintézményekben és oktatási intézményekben keletkező papírhulladékok elkülönített gyűjtése

A tervezési terület minden településén az összes közintézményben és oktatási intézményben 2005-től legalább egy gyűjtőpontot kell kialakítani és fenntartani az intézményen belül keletkező papírhulladékok elkülönített gyűjtésére.

9., Papír és fémhulladék gyűjtés

A tervezési terület minden településén az alapfokú oktatási intézményben évente legalább egyszer papír és fémhulladék gyűjtés lebonyolítása 2005-től.

10., Lakosságnál keletkező szerves hulladékok elkülönített gyűjtése, házi komposztálás elterjesztése

A tervezési területen próbajelleggel legalább 1000 ingatlanon meg kell oldani a zöldhulladékok elkülönített gyűjtését 2008-ig.

A tervezési időszak végéig (2008) el kell érni, hogy a területen legalább 1200 házi komposztáló edény kerüljön kihelyezésre a lakossághoz.

M e l l é k l e t e k

1. számú melléklet

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

A települési hulladékban megjelenő hulladék összetevők és EWC kódszámaik a hulladékok jegyzékéről szóló 16/2001.
(VII. 18.) KöM rendelet alapján¹

EWC kód	Megnevezés
20	TELEPÜLÉSI HULLADÉKOK (HÁZTARTÁSI HULLADÉKOK ÉS AZ EZEKHEZ HASONLÓ, KERESKEDELMI, IPARI ÉS INTÉZMÉNYI HULLADÉKOK), BELEÉRTVE AZ ELKÜLÖNÍTETTEN GYŰJTÖTT HULLADÉKOKAT IS
20 01	<i>elkülönítetten gyűjtött hulladék frakciók (kivéve 15 01)</i>
20 01 01	papír és karton
20 01 02	Üveg
20 01 08	biológiailag bomló konyhai és étkezdei hulladékok
20 01 10	Ruhanemű
20 01 11	Textíliák
20 01 13*	Oldószerek
20 01 14*	Savak
20 01 15*	Lúgok
20 01 17*	fényképeszeti vegyszerek
20 01 19*	növényvédő szerek
20 01 21*	fénycsővek és egyéb higanytartalmú hulladékok
20 01 23*	klór-fluor-szénhidrogéneket tartalmazó kiselejtezett berendezések
20 01 25	étolaj és zsír
20 01 26*	olaj és zsír, amely különbözik a 20 01 25-től
20 01 27*	veszélyes anyagokat tartalmazó festékek, tinták, ragasztók és gyanták
20 01 28	festékek, tinták, ragasztók és gyanták, amelyek különböznek a 20 01 27-től
20 01 29*	veszélyes anyagokat tartalmazó mosószerek
20 01 30	mosószerek, amelyek különböznek a 20 01 29-től
20 01 31*	citotoxikus és citosztatikus gyógyszerek
20 01 32	gyógyszerek, amelyek különböznek a 20 01 31-től
20 01 33*	elemek és akkumulátorok, amelyek között 16 06 01, 16 06 02 vagy a 16 06 03 kódszám alatt felsorolt elemek és akkumulátorok is megtalálhatók
20 01 34	elemek és akkumulátorok, amelyek különböznek a 20 01 33-tól
20 01 35*	veszélyes anyagokat tartalmazó, kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések, amelyek különböznek a 20 01 21 és 20 01 23 kódszámú hulladékoktól
20 01 36	kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések, amelyek különböznek a 20 01 21, 20 01 23 és 20 01 35 kódszámú hulladékoktól
20 01 37*	veszélyes anyagokat tartalmazó fa
20 01 38	fa, amely különbözik a 20 01 37-től
20 01 39	Műanyagok
20 01 40	Fémek
20 01 41	kéménysöprésből származó hulladékok
20 01 99	közelebbről nem meghatározott egyéb frakciók

¹ A 2. függelékben felsoroltakon kívül az önkormányzatok felelősségi körébe tartozóan még más

hulladékok is keletkezhetnek (pl. állati hulladékok EWC 02 főcsoport, építési bontási hulladékok EWC 17 főcsoport, egészségügyi hulladékok EWC 18 főcsoport).

* veszélyes hulladék

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

EWC kód	Megnevezés
20 02	kerti és parkokból származó hulladékok (a temetői hulladékot is beleértve)
20 02 01	biológiailag lebomló hulladékok
20 02 02	talaj és kövek
20 02 03	egyéb, biológiailag lebonthatatlan hulladékok
20 03	egyéb települési hulladék
20 03 01	egyéb települési hulladék, ideértve a kevert települési hulladékot is
20 03 02	piacokon keletkező hulladék
20 03 03	úttisztításból származó hulladék
20 03 04	emésztőgödörökből származó iszap
20 03 06	szennyvíz tisztításából származó hulladék
20 03 07	lom hulladék
20 03 99	közelebről nem meghatározott lakossági hulladékok
15	HULLADÉKKÁ VÁLT CSOMAGOLÓANYAGOK; KÖZELEBRŐL NEM MEGHATÁROZOTT ABSZORBENSEK, TÖRLŐKENDŐK, SZŰRŐANYAGOK ÉS VÉDŐRUHÁZAT
15 01	csomagolási hulladékok (beleértve a válogatottan gyűjtött települési csomagolási hulladékokat)
15 01 01	papír és karton csomagolási hulladékok
15 01 02	műanyag csomagolási hulladékok
15 01 03	fa csomagolási hulladékok
15 01 04	fém csomagolási hulladékok
15 01 05	vegyes összetételű kompozit csomagolási hulladékok
15 01 06	egyéb, kevert csomagolási hulladékok
15 01 07	üveg csomagolási hulladékok
15 01 09	textil csomagolási hulladékok
15 01 10*	veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok
15 01 11*	veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladékok, ide értve a kiürült hajtógázos palackokat

* veszélyes hulladék

A hulladékgyűjtő udvarban begyűjthető hulladékok azonosító száma, megnevezése

02	MEZŐGAZDASÁGI, KERTÉSZETI, VÍZKULTURÁS TERMELESBŐL, ERDŐGAZDASÁGBÓL, VADÁSZATBÓL, HALÁSZATBÓL, ÉLELMISZER-ELŐÁLLÍTÁSBÓL ÉS -FELDOLGOZÁSBÓL SZÁRMAZÓ HULLADÉKOK
02 01	mezőgazdaság, kertészet, vízkultúrás termelés, erdészet, vadászat és halászat hulladékai
02 01 04	műanyag hulladék (kivéve a csomagolóeszközöket)
02 01 08	veszélyes anyagokat tartalmazó, mezőgazdasági vegyi hulladékok
02 01 09	mezőgazdasági vegyi hulladékok, amelyek különböznek a 02 01 08-tól
03	FAFELDOLGOZÁSBÓL ÉS FALEMEZ-, BÚTOR-, CELLULÓZ ROST SZUSZPENZIÓ-, PAPÍR- ÉS KARTONGYÁRTÁSBÓL SZÁRMAZÓ HULLADÉKOK
03 02	faanyagvédő szer hulladékok
03 02 99	közelebről nem meghatározott faanyagvédő szerek
07	SZERVES KÉMIAI FOLYAMATOKBÓL SZÁRMAZÓ HULLADÉKOK
07 03	szerves festékek, pigmentek és színezékek termeléséből, kiszerezéséből, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladékok (kivéve 06 11)
07 03 99	közelebről nem meghatározott hulladékok
07 06	zsírok, kenőanyagok, szappanok, mosószerek, fertőtlenítőszer és kozmetikumok termeléséből, kiszerezéséből, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladékok
07 06 99	közelebről nem meghatározott hulladékok
07 07	finom vegyszerek és vegyipari termékek termeléséből, kiszerezéséből, forgalmazásából és felhasználásából származó, közelebről nem meghatározott hulladékok

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

07 07 99	közelebről nem meghatározott hulladékok
08	BEVONATOK (FESTÉKEK, LAKKOK ÉS ZOMÁNCOK), RAGASZTÓK, TÖMÍTŐANYAGOK ÉS NYOMDAFESTÉKEK TERMELÉSÉBŐL, KISZERELÉSÉBŐL, FORGALMAZÁSÁBÓL ÉS FELHASZNÁLÁSÁBÓL SZÁRMAZÓ HULLADÉKOK
08 01	festékek és lakkok termeléséből, kiszereléséből, forgalmazásából és felhasználásából, valamint ezek eltávolításából származó hulladékok
08 01 11	szerves oldószereket, illetve más veszélyes anyagokat tartalmazó festék- vagy lakk-hulladékok
08 01 12	festék- vagy lakk-hulladékok, amelyek különböznek a 08 01 11-től
08 01 17	festékek és lakkok eltávolításából származó, szerves oldószereket vagy egyéb veszélyes anyagokat tartalmazó hulladékok
08 01 18	festékek és lakkok eltávolításából származó hulladékok, amelyek különböznek a 08 01 17-től
08 01 21	festékek és lakkok eltávolítására használt, hulladékká vált anyagok
08 03	nyomdafestékek termeléséből, kiszereléséből, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladékok
08 03 17	veszélyes anyagokat tartalmazó, hulladékká vált toner
08 03 18	hulladékká vált toner, amelyik különbözik a 08 03 17-től
08 04	ragasztók és tömítőanyagok termeléséből, kiszereléséből, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladékok (a vízhatlanító termékeket is beleértve)
08 04 09	szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó ragasztók, tömítőanyagok hulladékai
08 04 10	ragasztók, tömítőanyagok hulladékai, amelyek különböznek a 08 04 09-től
09	FÉNYKÉPÉSZETI IPAR HULLADÉKAI
09 01 07	ezüstöt vagy ezüstvegyületeket tartalmazó fotófilm és -papír
09 01 08	ezüstöt vagy ezüstvegyületeket nem tartalmazó fotófilm és -papír
09 01 10	egyszerhasználatos fényképezőgépek, áramforrás nélkül
09 01 11	egyszerhasználatos fényképezőgépek, amelyek a 16 06 01, 16 06 02 vagy a 16 06 03 kódszámú tételekhez tartozó áramforrást is tartalmaznak
09 01 12	áramforrást is tartalmazó, egyszerhasználatos fényképezőgépek, amelyek különböznek a 09 01 11-től
13	OLAJHULLADÉKOK ÉS FOLYÉKONY ÜZEMANYAGOK HULLADÉKAI (kivéve az étolajokat, valamint a 05, 12 és 19 fejezetekben felsorolt hulladékokat)
13 02	motor-, hajtómű- és kenőolaj hulladékok
13 02 05	ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolajok
13 02 06	szintetikus motor-, hajtómű- és kenőolajok
13 02 07	biológiailag könnyen lebomló motor-, hajtómű- és kenőolajok
15	HULLADÉKKÁ VÁLT CSOMAGOLÓANYAGOK; KÖZELEBBRŐL NEM MEGHATÁROZOTT ABSZORBENSEK, TÖRLŐKENDŐK, SZŪRŐANYAGOK ÉS VÉDŐRUHÁZAT
15 01	csomagolási hulladékok (beleértve a válogatottan gyűjtött települési csomagolási hulladékokat)
15 01 01	papír és karton csomagolási hulladékok
15 01 02	műanyag csomagolási hulladékok
15 01 03	fa csomagolási hulladékok
15 01 04	fém csomagolási hulladékok
15 01 05	vegyes összetételű kompozit csomagolási hulladékok
15 01 06	egyéb, kevert csomagolási hulladékok
15 01 07	üveg csomagolási hulladékok
15 01 09	textil csomagolási hulladékok
15 01 10	veszélyes anyagokat maradványként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok
15 01 11	veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladékok, ideértve a kiürült hajtógázos palackokat
16	A JEGYZÉKBEN KÖZELEBBRŐL NEM MEGHATÁROZOTT HULLADÉKOK
16 01 03	termékként tovább nem használható gumiabroncsok
16 01 14	veszélyes anyagokat tartalmazó fagyálló folyadékok
16 01 15	fagyálló folyadékok, amelyek különböznek a 16 01 14-től
16 01 17	vasfémek
16 01 18	nem vasfémek
16 01 19	műanyagok
16 01 20	üveg
16 02	elektromos és elektronikus berendezések hulladékai
16 02 11	klór-fluor-szénhidrogéneket (HCFC, HFC) tartalmazó használatból kivont berendezések
16 02 13	veszélyes anyagokat tartalmazó használatból kivont berendezések, amelyek különböznek a 16 02 09-től 16 02 12-ig felsorolt tételektől

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

16 02 14	használatból kivont berendezések, amelyek különböznek a 16 02 09-től 16 02 13-ig felsoroltaktól
16 02 16	használatból kivont berendezésekből eltávolított anyagok, amelyek különböznek a 16 02 15-től
16 06	elemek és akkumulátorok
16 06 01	ólomakkumulátorok
16 06 02	nikkel-kadmium elemek
16 06 03	higanyt tartalmazó elemek
16 06 04	lúgos akkumulátorok (kivéve 16 06 03)
16 06 05	egyéb elemek és akkumulátorok
17	ÉPÍTÉSI ÉS BONTÁSI HULLADÉKOK (BELEÉRTVE A SZENNYEZETT TERÜLETEKRŐL KITERMELT FÖLDET IS)
17 01	beton, téglá, cserép és kerámia
17 01 01	beton
17 01 02	téglák
17 01 03	cserép és kerámiák
17 01 07	beton, téglá, cserép és kerámia frakció vagy azok keveréke, amely különbözik a 17 01 06-tól
17 02	fa, üveg és műanyag
17 02 01	fa
17 02 02	üveg
17 02 03	műanyag
17 04	fémek (beleértve azok ötvözeteit is)
17 04 01	vörösréz, bronz, sárgaréz
17 04 02	alumínium
17 04 03	ólom
17 04 04	cink
17 04 05	vas és acél
17 04 06	ón
17 04 07	fémkeverékek
17 05	föld (ideértve a szennyezett területekről származó kitermelt földet), kövek és kotrási meddő
17 05 04	föld és kövek, amelyek különböznek a 17 05 03-tól
17 06	szigetelőanyagokat és azbesztet tartalmazó építőanyagok
17 06 04	szigetelőanyagok, amelyek különböznek a 17 06 01 és 17 06 03-tól
17 08	gipsz alapú építőanyagok
17 08 02	gipsz alapú építőanyag, amely különbözik a 17 08 01-től
17 09	egyéb építkezési és bontási hulladékok
17 09 04	kevert építkezési és bontási hulladékok, amelyek különböznek a 17 09 01, 17 09 02 és 17 09 03-tól
20	TELEPÜLÉSI HULLADÉKOK (HÁZTARTÁSI HULLADÉKOK ÉS AZ EZEKHEZ HASONLÓ, KERESKEDELMI, IPARI ÉS INTÉZMÉNYI HULLADÉKOK), BELEÉRTVE AZ ELKÜLÖNÍTETTEN GYŰJTŐTT HULLADÉKOKAT IS
20 01	elkülönítetten gyűjtött hulladék frakciók (kivéve 15 01)
20 01 01	papír és karton
20 01 02	üveg
20 01 10	ruhanemű
20 01 11	textíliák
20 01 13	oldószerek
20 01 14	savak
20 01 15	lúgok
20 01 17	fényképezési vegyszerek
20 01 19	növényvédő szerek
20 01 21	fénycsővek és egyéb higanytartalmú hulladékok
20 01 23	klór-fluor-szénhidrogéneket tartalmazó kiselejtezett berendezések
20 01 25	étolaj és zsír
20 01 26	olaj és zsír, amely különbözik a 20 01 25-től
20 01 27	veszélyes anyagokat tartalmazó festékek, tinták, ragasztók és gyanták
20 01 28	festékek, tinták, ragasztók és gyanták, amelyek különböznek a 20 01 27-től
20 01 29	veszélyes anyagokat tartalmazó mosószerek
20 01 30	mosószerek, amelyek különböznek a 20 01 29-től
20 01 31	citotoxikus és citosztatikus gyógyszerek
20 01 32	gyógyszerek, amelyek különböznek a 20 01 31-től

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

20 01 33	elemek és akkumulátorok, amelyek között a 16 06 01, 16 06 02 vagy a 16 06 03 kódszám alatt felsorolt elemek és akkumulátorok is megtalálhatók
20 01 34	elemek és akkumulátorok, amelyek különböznek a 20 01 33-tól
20 01 35	veszélyes anyagokat tartalmazó, kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések, amelyek különböznek a 20 01 21 és 20 01 23 kódszámú hulladékoktól
20 01 36	kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések, amelyek különböznek a 20 01 21, 20 01 23 és 20 01 35 kódszámú hulladékoktól
20 01 37	veszélyes anyagokat tartalmazó fa
20 01 38	fa, amely különbözik a 20 01 37-től
20 01 39	műanyagok
20 01 40	fémek
20 02	kerti és parkokból származó hulladékok (a temetői hulladékot is beleértve)
20 02 01	biológiailag lebomló hulladékok
20 02 02	talaj és kövek
20 03	egyéb települési hulladék
20 03 07	lom hulladék

2. számú mellékelt

A térségben működő jelentősebb vállalkozások listája

Település	Cég	Cím
Balmazújváros	Acex Acéltermékgyártó Kft.	Böszörményi út 98.
	Ádám és Társa Kft.	Andrásháza tanya
	Agro-Team Kft.	Telekföld
	Balmaz-Coop Rt.	Veres P. u. 5/7.
	Balmazfood Kft.	Virágoskút tanya
	Balmaz-Táp Kft.	Andrásháza major
	Balmaz-Technika Kft.	Debreceni sor 97.
	Balmaz-Sütőde Kft.	Böszörményi út 61.
	Balmaz-Szöv. Kereskedelmi Kft.	Veres P. u. 5.
	Béke Agrárszövetkezet	Debreceni u. 12.
	Bévisz-Fém Kft.	Böszörményi út 96.
	Bévisz-Generál Kft.	Veres P. út 11.
	Elamen Kereskedelmi és Vendéglátó Rt.	Kossuth tér 3.
	Építő Fa és Vasipari Szövetkezet	Veres P. u. 11.
	Flott Cipőipari Szövetkezet	Debreceni u. 135.
	Ferroszol Termelő és Szolgáltató Kft.	Veres P. u. 28.
	Fofém Bt.	Báthory u. 12.
	Hajdú-Nyír Pig Kft.	Nagyhegyesi út 1.
	Hajdúsági Gabonaipar Rt.	Széchenyi u. 41.
	Herbária Rt.	Nádudvari u. 56.
Hexa-Agro Kft.	Bartók B. u. 86.	
Hortobágyi Halgazdaság Rt.	Külterület	
Hortobágyi Nádgazdaság Kft.	Tiszacsegei útfél 1.	
IPÜSZ	Veres P. u. 8.	
Kossuth Mezőgazdasági Szövetkezet	Debreceni u. 12.	
König-Trade Kft.	Böszörményi u. 59.	
Kvalikó Szöv. Rt.	Hajdúnánási útfél	
Metál-Cent Kft.	Bolyai János u. 2.	
Mezőgazdasági Szövetkezetek	Debreceni u. 12.	
Pusztá Konzerv Kft.	Telekföld 1.	
Pusztadrog Kft.	Dózsa Gy. U. 45.	
R-KO-N Húsipari Kft.	Ráczok Szigete 1.	

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

	Tejgazdaság Kft.	Veres Péter u. 1.
	Ter-Cent Kft.	Telekföld
	Trendex Europa Kft.	Böszörményi út 49.
	Unitrade 94 Kft.	Nádudvari u. 1.
	Városgondnokság	Vasút sor 1/a.
	Zea-93 Mezőgazdasági Kft.	Debreceni u. 12.
Bocskai kert	Remix '98 Kft.	Debreceni út 25/a.
	Trend-fix Kft.	Debreceni u. 16.
Görbeháza	Mezőgazdasági és Szolgáltató Szövetkezet	Böszörményi u. 2.
	MOMÁL Élelmiszeripari Gépgyártó Kft.	Aradi u. 8.
	Swieteisky Építőipari és Kereskedelmi Kft.	Külterület
	M+Z 2000 Kft.	Böszörményi u. 83.
Hajdúböszörmény	ÁFÉSZ	
	Agrocongress Szövetkezet	Csomaközy u 2/a
	Agroszolgt. Bt.	Városkert u. 38.
	Andó Bútoripari Kft.	Nagyl. U. 7.
	Aranykapu építőanyag kereskedelem	Külső-Debreceni u. 31.
	Attika ép Kft.	Fazekas G. krt. 55.
	Béke Agrárszövetkezet	Hajdúkerület u. 6
	Benke Művek Bt.	Kodály Zoltán u. 9.
	Elektromert Kft.	Baltazár u. 10.
	Gólya '95 Bt. építőanyag kereskedés	Korvin J. krt. 14.
	Farmmix Kft.	Bajcsy u. 1-3.
	Flexi-force Hungary Kft.	Külső-Hadházi u.
	Formula-Gp Kft.	Külső-Újvárosi út.
	Formula HB Kft.	Külső-Újvárosi út.
	Friesland Hungária Rt.	Külső Hadházi út 60.
	GE Hungary Rt.	Kinizsi u. 1.
	General Sylenta Kft.	Kinizsi P. u. 11.
	Glória '86 Konfekcionálók Kft.	Iskola u. 16
	Goodwill-Trade Kft.	Bíró Péter út 14.
	HÁFÉSZ COOP R8t.	Iskola u. 9.
	Hajdú Bét Rt.(?)	Hajdúvid Vasút u. 2
	Hajdúböszörményi Patyolat Kft.	Polgári u. 73-75.
	Hajdú-Éke Kft.	Baltazár D. u. 18.
	Hajdúsági Gabonaipari Rt.	Külső Hadházi u. 1.
	Hajdúsági-Flott Cipőipari Rt.	Jókai u. 28.
	Hajdúszövkert Rt.	Kinizsi tér 11.
	HB Műszaki Ipari Kft.	Külső Újvárosi u. 1.
	Hekva Kft.	Kossuth u 11.
	Héliker Rt.	Bethlen u. 34-36.
	Holz Fafeldolgozó Bt.	Bodaszőlő 1009/1.
	Ibero T.rex Kft	Kassa u. 12.
	Jánosi Kereskedelmi és Cipőipari Kft.	Hadházi u. 5.
	Károlyi Baromfifeldolgozó Kft.	Harmat u. 18.
	Ker-trans Kft.	Bánság tér 47-49.
	Keviép Kft.	Külső dorogi u. 5.
	Kiss és Társai Faipari Termékgyártó Kft.	Gyöngyvirág u 15.
	Kiss-Kiss Ker Bútoripari Kereskedelmi Kft.	Baltazár u. 74.
	Láfa Faipari Kft.	Kórház tér 5.
	Laura Ruházati Szövetkezet	Kossuth u. 5.
	M+Z 2000 Kft.	Bíró Péter u. 71.

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

	Magyar Pékség Kft.	Erdélyi u. 65-67.
	Malom 3000 Kft.	Kálvin tér 20.
	MÁV Rt.	Baross tér 2.
	Medinovitas Kft.	Külső hadházi u. 10.
	Mezőgazdasági Rt.	Polgári útfél 1.
	Mirkó és Társai 91 Kft.	Désány I. u. 46.
	Molnár Kft.	Külső újvárosi út
	MOL Rt. töltőállomás	35-ös útfél
	Nagév Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Kinizsi P. u. 7.
	Nagév Kötszer Kft.	Kinizsi P. u. 7.
	Nazutex Kft.	Radnóti M. u. 1.
	Nova-Bau '89 Kft.	Külső Debreceni u. 31.
	Novitas-Rex Holding Rt.	Bethlen G. u. 26.
	Nyisztor és Társa Kft.	Külterület tanya
	Origin Trade Bt.	Külső Hadházi u. 14.
	Ser-Müller Kft.	Dorogi u.
	Shell töltőállomás	Tessedik u. 2.
	Sóvágó Kertészet Kft.	K-újvárosi út
	Sörös Imre baromfivágóhíd	Kinizsi P. u. 11.
	Spanifer Kft.	Városkert u. 38.
	Szalag és Zsinórgyár Rt.	Kinizsi P. u. 5.
	Tó-Ép Ker Kft.	Polgári u. 13.
	Tóth és Társa Kft.	Petőfi u. 3/13.
	Trícium Ipari és Kereskedelmi Bt.	Petőfi u. 228.
	Vargatherm Kft.	Bánság tér 43.
	Vi-Be-Tex Bt.	Károly Gáspár út 1.
	Vilmányi-Fa Kft.	Külső-hadházi u. 14
	Városgazdálkodási Kft.	Radnóti u. 1.
	Városüzemeltetési Intézmény	Hajdúkerület u. 12.
	Vasudvar Bt.	Hadházi u. 102.
	Wan-Ker Kft.	Tessedik u. 1.
	White Works Gépipari Kft.	Pálnagy Zs u. 21.
	Zöldrügy Környezetvédelmi Kft.	Külső Hadházi u 10/a.
Hajdúdorog	Bocskai Mezőgazdasági Kft.	Nánási út 7.
	Barna és Társa 2000 Kft.	Tokaji út 25.
	Dorog-Hús Kft.	Vidító út 5.
	Dorogi Magánsütőde Kft.	Jazkovics út 2.
	Egyetértés Coop Rt.	Nánási út 14.
	Farmer Mezőgazdasági Szövetkezet	Szállásföld
	Hajdú-Fém Ker Kft.	Mester u 8.
	Hajdúszövkér Rt.	Tokaji u. 8.
	MÁV Rt.	Vasút u . 2.
	Okin Hungary Gépgyártó Kft.	Vasút út 10.
	Onix Csomagolástechnikai Rt.	Vasút u. 3.
	Steelforg Fémforgácsoló Kft.	Böszörményi út 104.
	Tubus Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Szállásföld 1.
Hajdúhadház	ÁFÉSZ	Mester u. 26.
	Bocskai Mezőgazdasági Kft.	Bajcsy-Zs. u. 2
	Erdő és Fafeldolgozó Üzem	Liget u. 3.
	Fitocaritas Mg.-i Szaktanácsadó és Ker.-i Bt.	Dr. Földi János u. 9.
	Nyírerdő Rt.	Sámsoni u. 2.
	Sain és Ács Kft.	Dr. Földi János u. 55.

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

	SZÁV-I Kft.	Lóger ház 2.
	Szoboszló Hús Kft.	Dr. Földi János u. 55.
	TEXTIL-KO Kft.	Dr. Földi János u. 62.
	Text-Temat Kft.	Rákóczi u. 9.
	U és D Stahl Recycling Kft.	Sámsoni u. 2.
	Új Barázda Agrárszövetkezet	Dr. Földi János u. 33.
	UNIFA Nyílászáró Üzem	Kossuth u.
	Városgondnokság	Bocskai tér 1/a.
Hajdúnánás	Agro-Trend Évezred Kft.	Hunyadi u. 81.
	Agroszoltek Kft.	Marx K. u. 5.
	Autogenerál Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Dorogi u. 9.
	Bata Tüzép	Árpád u. 26.
	Béke Mezőgazdasági Szövetkezet	Bocskai u 38.
	Búzafood 97 Kft.	Külterület 1.
	Cook Bread Kft.	Széchenyi krt. 3.
	Defes Építő és Szolgáltató Kft.	Irányi u. 13.
	East 26 Kft.	Dorogi u. 1.
	Egyetértés Coop Rt.	Ady E. krt. 32.
	Északhajdúsági Beruházó Rt.	Tiszavasvári út 59.
	FA-FÉM Autójavító Kft.	Böszörményi út 1.
	Ferro Press Kft.	Petőfi u. 11.
	Fűrészüzem	Újszölő út 9.
	Gazda Szövetkezet	Nyíregyházi u. 16.
	GE Hungary Rt.(?)	Polgári u. 107.
	Gép-Alkatrész Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Árpád u. 51.
	Hajdú-Food Kft.	Bethlen G. u. 12.
	Hajdú-Tégla Kft.	Bellegelő 32.
	Hajdú-Bét Rt.	Külterület
	Hajdú Búza-Kukorica Kft.	Marx K. u. 5.
	Hajdú-Food Élelmiszeripari Kft.	Bethlen G. krt. 12.
	Hajdú-Metálpack Kft.	Jókai u. 64.
	Hajdúnánási Építő és Szolgáltató Kft.	Kossuth u. 22.
	Hajdúsági Gabonaipari Rt.	Újszölő 1.
	Hajdú-Út és Általános Mélyépítő Kft.	Polgári u. 699/1.
	Ikr Bábolna Rt.	Árpád u. 80
	Lac-Hús Kft.	Böszörményi u. 2.
	Lematex Kft.	Hunyadi u. 18.
	M+Z 2000 Kft.	Ady E. krt. 2.
	MÁV Rt.	Bajcsy Zsilinszky tér 1.
	Mesfém Kft.	Dorogi u. 7.
	Mode 3 H Textilipari Kft.	Kossuth u. 4.
	MOL Rt.	Tiszavasvári út
	MVO Magyarország Gumiipari Kft.	Böszörményi u. 1.
	Nánás-Ép Kft.	Damjanich u. 11/a.
	Nánás-Gabona Kft.	Nyíregyházi útfél
	Nyak-Ép Kft.	Dorogi út 2.
	Nyeste László Faipari Vállalkozás	Esze T. u. 13.
	Olex 97 Kft.	Petőfi út 78.
	Pallér Triász Kft.	Dorogi u. 2.
	Polglas Építőipari és Szolgáltató Kft.	Liget u. 8.
	Prompt 23 Kft.	Marx Károly u. 5.
	Tedej Rt.	Fő u. 9.

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

	Új Élet Termelőszövetkezet	Nyíregyházi u. 14.
	Uniholz Kft.	Böszörményi u. 11.
	Ventifilt Rt.	Fürdő u. 1.
Hortobágy	Hortobágy Mg.-i Szolgáltató Rt.	Hortobágy-Borsós 14.
	Hortobágyi Halgazdaság Rt.	Halastó 1.
	Hortobágyi Lúdtenyésztő Rt.	Borsós
	Hortobágyi Nádgazdaság Kft.	Czinege J. u. 1.
	Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Kht.	Czinege J. u. 1.
	Hortobágyi Vágóhid	Czinege J. u. 9.
Polgár	Agrokémiai Mg.-i Szolgáltató Rt.	Hősök u. 102.
	Archeocomplex Kft.	Munkácsy u. 10.
	Autó Demeter Kft.	Dózsa Gy. U. 39.
	Bicomix Bt.	Hősök u. 26.
	East Food Kft.	Hajdú u. 40.
	Épfix Kft.	Bacsó u. 1.
	Hasi-Ház Kft.	Erdei F. u. 2/b.
	Hortobágyi Halgazdaság Rt.	Halgazdaság
	Hortobágymenti Vízgazdálkodási Társulat	Hősök u. 25.
	Jáborszki és Társa Bt.	Szabolcs u. 29.
	Könnyűszerkezet Építő Kft.	Hősök u. 104.
	MÁV Rt.	Hajdú u. 3.
	MOL Rt. Töltőállomás	Hajdú u. 1.
	Phoenix Pharma Rt.	Hajdú u. 18/20.
	Polgár Coop Kft.	Hősök u. 6.
	Polgári Könnyűszerkezet Építő Kft.	Hősök u. 104.
	Stefán Kamion Kft.	Szabolcs u. 29.
	TLI Technológiai Laboratóriumi és Innovációs Kft.	Hajdú u. 36.
	Tikoplaszt Kft.	Hajdú u. 40.
	Vámosi László gumiszerviz	Polgár külterület
	Városgondnokság	Fürdő u. 2.
	Zle-Nyik Építőipari és Nyilászáró Gyártó Kft.	Tisza út 1.
Téglás	Aranykalász Gazdák Szövetkezete	Ady E. u. 38.
	Cargo-Cont 97 Kft.	Vasút u. 7.
	Gázszer Kft.	Kender u. 2.
	HAJDÚ Hajdúsági Iparművek Rt.	Téglás 1.
	Hajdú Comp Kft.	Bocskai u. 4.
	MOL Rt. töltőállomás	4-es út mellett
	Némeczki Tüzép	Alkotmány u. 34.
	Tobmont Kft.	Kossuth L. u. 100/c.
	Vitko-Ker Kft.	József A. u. 1/a.
Újszentmargita	Agrárgazdaság Kft.	Bödönháti tanya 1.
	Hargita Wood Kft.	Bödönháti tanya 30.
	Lineco Plastic Kft.	Erdő Tanya 1.
	Mezőgazdasági Szövetkezet	Erdő Tanya
Újtikos	Fagus Fafeldolgozó és Szolgáltató Kft.	Vasvári u. 1.

3.számú melléklet

A lakosság és az önkormányzatok hulladékkezeléssel kapcsolatos feladatai

A Hgt a lakosság számára előírja, hogy:

- A fogyasztó köteles a szervezett hulladékbegyűjtést - ideértve a szelektív hulladékbegyűjtési rendszereket is - igénybe venni.
- Törvényben meghatározott esetekben a fogyasztó köteles a hulladékká vált terméket az annak visszavételére kötelezettnek, illetve feljogosítottak visszaszolgáltatni.
- Az ingatlantulajdonos a települési hulladék egyes összetevőit (pl. a veszélyes hulladékokat) az önkormányzat rendeletében előírtaknak megfelelően köteles elkülönítetten, a környezet veszélyeztetését kizáró módon gyűjteni; a meghatározott begyűjtőhelyre vinni vagy a begyűjtésre feljogosított hulladékkezelőnek átadni.

A Hgt a települési önkormányzatok részére kötelező feladatként határozza meg a következő feladatokat:

- közszolgáltatás megszervezése (szilárd és folyékony hulladékokra),
- közterületen elhagyott hulladékok begyűjtése, kezelése
- a kezelőművek létesítése és üzemeltetése, vagy más szervezésében működő közszolgáltatáshoz való csatlakozás
- közterületek tisztántartásának megszervezése,
- a közszolgáltatás a díjainak megállapítása
- helyi hulladékgazdálkodási tervek elkészítése

A Hgt alapján az önkormányzatok rendeletben szabályozhatják továbbá:

- szelektív gyűjtés megszervezését,
- hulladékgyűjtő udvarok és szigetek kialakítását,
- válogatóművek és komposztáló üzemek létesítését.

A közszolgáltatás megszervezésével és a lerakók üzemeltetésével kapcsolatos további jogszabályi kötelezettségek a települési önkormányzatok számára:

- Kötelező a települési szilárd és folyékony hulladék kezelési közszolgáltatás megszervezése:
2000 fő és a fölötti állandó lakos esetén 2002. január 1. napjáig;
2000 fő állandó lakos alatt 2003. január 1. napjáig (Hgt. 56.§ (1) bekezdés).
- Az üzemeltetőnek (nem minden esetben az önkormányzatra vonatkozó előírás) a már üzemelő hulladéklerakók teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálatát 2 éven belül el kell végezni. A felülvizsgálat elvégzésének törvényi határideje 2003. január 1. volt (Hgt. 56.§ (5) bekezdés).
- A településen jelenleg működő állati hulladéktemető működését környezetvédelmi szempontból 2003. december 31-ig felül kell vizsgálni (71/2003. (VI. 27) FVM rendelet 18.§ (1) bekezdése alapján).
- Az üzemeltető (nem minden esetben az önkormányzatra vonatkozó előírás) – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – 2002. március 31-ig köteles (volt) a meglévő, engedéllyel rendelkező vagy üzemelő hulladéklerakót, illetve leürítő helyet az illetékes környezetvédelmi felügyelőségnek bejelenteni (203/2001. (XI. 14.) korm. rendelet 28.§ (1) bekezdés). Leürítő hely esetében a környezetvédelmi hatóságnak a kötelezést elrendelő határozata esetében felülvizsgálatot kell lefolytatni.
- A lerakással ártalmatlanított hulladék biológiailag lebomló szervesanyag-tartalmát csökkenteni kell:
2004. július 1. napjáig 75%-ra,
2007. július 1. napjáig 50%-ra,
2014. július 1. napjáig 35%-ra (Hgt. 56.§ (7) bekezdés)
- A Hgt. hatálybalépéséig létrejött, települési hulladékkezelési közszolgáltatás ellátására irányuló szerződések 2003. január 1. napján megszűnnek, kivéve, ha azt a szerződő felek a törvényben, a közszolgáltatás

Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás
Hulladékgazdálkodási Terve, 2004. július

ellátására vonatkozó szerződés részletes feltételeit szabályozó végrehajtási rendeletben meghatározott feltételeknek és tartalomnak megfelelően módosították (Hgt. 56.§ (9) bekezdés).

A hulladéklerakással kapcsolatos előírások önkormányzati feladatokat érintő szabályai a 22/2001. (X. 10.) KöM rendelet (továbbiakban: Lr.) alapján:

A különböző kategóriájú hulladéklerakóban - a hulladékok jegyzékéről szóló külön jogszabály figyelembevételével - a következő hulladékok lerakása engedélyezhető:

- veszélyes hulladék lerakóban történő elhelyezéssel veszélyes hulladékok;
- nem-veszélyes hulladék lerakóban történő elhelyezéssel:
 - települési szilárd hulladék, amely kielégíti a nem veszélyeshulladék-lerakóban átvehető hulladéokra a Lr. 2. számú mellékletének megfelelően megállapított átvételi követelményeket,
 - egyéb nem veszélyes hulladékok, melyek kielégítik a Lr. 2. számú melléklet szerinti átvételi követelményeket,
 - biológiai, kémiai, illetve hőkezeléssel, tartós (legalább 6 hónapig tartó) tárolással vagy más kezeléssel nyert olyan szennyvíztisztításból származó hulladék és csatornaiszap, amelyben a fekál coli és a fekál streptococcus szám ml-ben mért mennyisége a kezelés során az eredeti érték 10%-a alá csökkent,
 - az előkezelés (befoglalás, beágyazás) után, nem veszélyes hulladékként kezelhető veszélyes hulladékok, melyek kielégítik a Lr. 2. számú melléklet szerinti átvételi követelményeket;
- inerthulladék lerakóban való elhelyezéssel csak inert hulladéknak minősülő hulladék.

Tilos elhelyezni a hulladéklerakókon:

- folyékony hulladékot;
- nyomás alatti gázt;
- robbanásveszélyes hulladékot,
- maró, oxidáló, tűzveszélyes hulladékot,
- fertőző kórházi vagy más egészségügyi, illetve állat-egészségügyi intézményből származó klinikai hulladékot;
- használt egész gumibroncsot 2003. július 1-je után, a hulladéklerakó-építés műszaki létesítményeinek céljára használt gumibroncsok, valamint a kerékpár gumibroncsok és az 1400 mm külső átmérőnél nagyobb gumibroncsok kivételével, továbbá az aprított használt gumibroncsot 2006. július 1-je után,
- előkezelés nélküli szennyvíziszapot,
- állati hulladékot,
- minden más típusú hulladékot, mely nem elégíti ki a rendelet 2. számú mellékletében meghatározott átvételi követelményeket.

A lerakásra vonatkozó szabályokat összegezve megállapítható, hogy a települési lerakókra vonatkozóan

részleges, de nagy mértékű lerakási korlátozás van életben a biológiailag bontható hulladékokra, 2006

közepétől teljes lerakási korlátozás lesz a gumibroncsokra, illetve csökkenteni kell a lerakott települési

hulladékban a veszélyes komponensek hányadát. Mindezen követelmények teljesítése csak úgy lehetséges, ha

a települési önkormányzat megoldja ezek elkülönített gyűjtését, illetve az ezt követő külön kezelését. Ugyanakkor a

települési hulladékban számos hasznosítható frakció is van, amelyek elkülönített gyűjtése gazdasági előnyökkel

járhat, ugyanakkor a lerakott mennyiség csökkenése meghosszabbítja a lerakó üzemeltetési élettartamát.

A települési hulladékból elkülönítetten gyűjthető frakciók, valamint a települési hulladéktól elsődlegesen elkülönítve gyűjtött csomagolási hulladék frakciók megnevezését és EWC kódszámát a segédlet 2. függelék tartalmazza. A 2. függelékben felsoroltakon kívül az önkormányzatok felelősségi körébe tartozóan még más hulladékok is keletkezhetnek (pl. állati hulladékok EWC 02 főcsoport, építési bontási hulladékok EWC 17 főcsoport, egészségügyi hulladékok EWC 18 főcsoport).

A települési önkormányzatoknak tehát elemi érdeke a szelektív gyűjtés megszervezése.

A szelektív gyűjtés oka és az érintett hulladékok tehát az alábbiak lehetnek:

- a lerakási tilalom miatt külön gyűjtendő és kezelendő hulladékok gyűjtése
 - = biológiailag lebomló hulladékok,
 - = veszélyes frakciók (lásd 2. függelék „*“-gal megjelölt tételeit),
 - = gumihulladék
- másodnyersanyag értékesítése céljából külön gyűjtött vagy utólag válogatott hulladékok (pl. fém, műanyag, papír, üveg, textil),
- a gyártói-forgalmazói felelősség körébe tartozó hulladékok települési hulladékból való elkülönített gyűjtése és átadása hasznosítónak, koordináló szervezettel kötött szerződés alapján (pl. kiselejtezett gépjárművek és berendezések, hulladék olajok, elemek-akkumulátorok, csomagolóanyag-hulladékok).

Az első pontban felsorolt tevékenység általában költséget jelent az önkormányzat számára, bár a biológiailag bontható frakció komposztálása során piacképes, de legalábbis lerakó takarására alkalmas termék keletkezik, ami csökkentheti a kiadásokat. A másik két tevékenység azonban megfelelő hasznosítókkal kötött szerződés alapján akár nyereséges is lehet. A régióban működő hulladékhasznosító vállalkozásokról az illetékes környezetvédelmi felügyelőségek adnak információt, de tájékozódhatnak ezekről az önkormányzatok a területi tervek megfelelő fejezeteiből is.

A szelektív hulladékgyűjtés bevezetésekor alapelvnek kell tekinteni a jelentkező piacképes igények, valamint az azok feldolgozását biztosító kapacitások harmonikus egyeztetését, figyelembe véve a vállalkozói alapon történő megvalósítást. A szelektív gyűjtéssel elérhető a teljes hulladékmennyiség mintegy 30 %-os csökkentése, ami igen

jelentős helymegtakarítást eredményezhet például a lerakók esetében. A szelektív hulladékgyűjtés a hulladék

tömegének csökkentésén túl még egyéb előnyökkel is jár:

- csökkenti a környezet terhelését (lerakók veszélyességét, égetőmű káros anyag kibocsátását),
- a hasznosítható anyagok kinyerésével csökkennek a kezelés költségei, és egyben csökken a természeti erőforrások igénybevétele is,
- erősíti a lakosságban a környezeti tudatot (aktív részvétel a környezet állapotának javításáért).

A szelektív hulladékgyűjtés intenzív bevezetésének ma még ugyanakkor számos akadálya van, amelyek közül a két leglényegesebb:

- a lakossági közreműködés mértékének valószínűsíthető alacsony foka,
- a másodnyersanyag feldolgozó iparág gyengesége, egyes hulladékfajtákra vonatkozóan teljes hiánya.

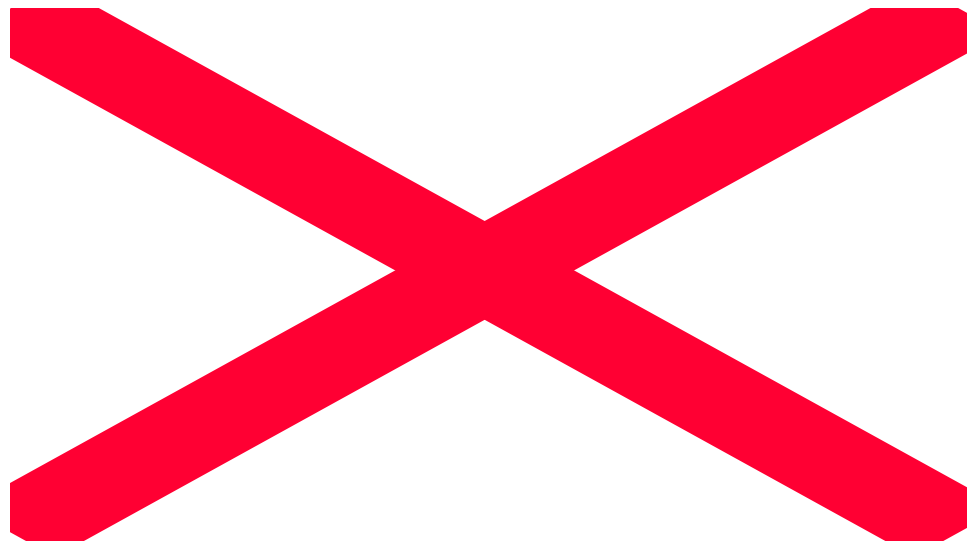
Nagyon fontos, hogy egy adott területen a szelektív hulladékgyűjtés ne rövid ideig tartó kísérleti jelleggel, hanem alapos, gondos előkészítés után, folyamatosan történjék. Nagy szerep hárul a szelektív gyűjtés bevezetésében az önkormányzatra, mivel a lerakókapacitás biztosítása, a hulladékkezelési (szemétszállítási) díjak meghatározása, a hulladékszállítást végző szervezet kiválasztása és felügyelete, ellenőrzése az ő feladata.

A gyűjtési rendszer szervezeti felépítésén túl biztosítani kell az annak zavartalan működéséhez szükséges eszközrendszert is. Egy adott település vagy régió gyűjtési rendszerének és a hozzátartozó eszközrendszernek szerves egységet kell képeznie. Nyilvánvaló, hogy például szabványos gyűjtőedényzet előírása csak akkor indokolt, ha a szervezett, intézményes hulladékgyűjtés megoldott (ez pedig jogszabályi előírásból következően kötelező).

Szelektív gyűjtés esetén a szelektivitás fokozatos bevezetését lehetővé tevő eszközrendszerrel is gondoskodni kell. Az eszközrendszer lehetséges elemei: közterületeken elhelyezett szabványos gyűjtőedényzet (gyűjtősziget), mobil gyűjtést lehetővé tevő speciális gyűjtő-szállító gépjármű, lakossági gyűjtés céljára hulladékgyűjtő udvarok hálózatának kiépítése, beleértve a komplex (gyűjtő-átrakó-átcsomagoló funkciókat biztosító) hulladékudvarokat is.

Szervezett, de szelektivitás nélküli hulladékgyűjtés esetén a gyűjtőedényzet és a szállítójármű típusainak megfelelő megválasztásával biztosítani kell a mikrokörnyezet szennyezésének elkerülését (pormentes, bűzmentes tárolás, ürítés, szállítás). Közegészségügyi szempontból legalább hetente meg kell oldani a lakóterületen összegyűjtött hulladék elszállítását, ha az biológiailag lebomló összetevőket is tartalmaz.

A szelektíven gyűjtött hasznos másodlagos nyersanyagok értékesítése gazdasági hasznot (bevételt) is jelenthet az önkormányzatok számára.

4. számú melléklet: Térképek

